

5

Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk gehouden op donderdag 16 oktober 2012

(m.i.v. 23 februari 2012 stelt de raad de notulen niet meer vast maar de Besluitenlijst
van de raad

10

Aanwezig: De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter

De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), P. Boertje (VVD), C.A. van der Duijn
Schouten (SGP), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks),
mevrouw M. van Gink (PvdA), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren J.
Ipskamp (LR), M. Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (groep Koppes), C.J.
Louter (ChristenUnie), mevrouw E. Mans-Los (groep Koppes), de heren P.W.J. Meij (CDA),
A.C. van Nes (groep Koppes), G.J. van Nes (LR), mevrouw P.J. van Nes-de Man (groep
Koppes), de heren B. Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR), W.P. Onderdelinden (CDA),
mevrouw I. Parren-Leutscher (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren B.A. Ros
(D66/GroenLinks), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD) en A. Stout (LR)

15

20

De wethouders: de heren H. Dokter, A. den Ouden, J. Stout en M.A. Vroegindeweij

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

25

Afwezig: De heer P. Kranendonk (SGP)

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

1. Opening en vaststelling van de agenda

30

De voorzitter: Dames en heren, goedenavond. Hartelijk welkom op deze extra
raadsvergadering. Het is een bijzonderheid te noemen. Sommige mensen hebben ook een
andere plek in deze raad gekregen. U hebt een plattegrond van de indeling ontvangen.
Het is een bijzondere vergadering met maar een agendapunt: splitsing Leefbaar Ridderkerk en
de gevolgen voor de bestuurbaarheid van de gemeente. Een aantal fracties heeft om deze
vergadering gevraagd. Dat vind ik heel goed. U geeft blijk van besef van verantwoordelijkheid
over de bestuurbaarheid van deze gemeente.

35

De heer Kranendonk afgemeld. Mevrouw Van Gink komt later.

40

De agenda is vastgesteld.

2. Splitsing Leefbaar Ridderkerk en gevolgen bestuurbaarheid gemeente

45

De voorzitter: Degenen die om de extra vergadering hebben gevraagd, krijgen als eerste het
woord. Ik neem aan dat u daartegen geen bezwaar hebt. We houden de volgorde van de
ondertekenaars van de brief aan. De heer Meij.

De heer Meij: Voorzitter, dank u wel.

50

De CDA-fractie betreurt de breuk in Leefbaar Ridderkerk. Het is voor de betrokkenen een
pijnlijk proces geweest. De persoonlijke verhoudingen zijn voor iedereen onder spanning
gezet. Dat hebben we ook gezien met de zetelverdeling. Maar het is niet aan het CDA om
schuldige partijen aan te wijzen.

55

Voorzitter, wat zijn de consequenties van de afsplitsing? Er is teleurstelling en boosheid bij de
kiezers van Leefbaar Ridderkerk. Dat kan niet anders. Veel kiezers hebben in maart 2010 op
Leefbaar Ridderkerk gestemd. Die kiezers, denken wij, zijn het vertrouwen in deze partij kwijt.
Maar ook het aanzien van de politiek is hierdoor geschaad. Afsplitsingen, onderlinge ruzies,

5 zwartepieten wie de schuldigen zijn: het werkt niet in het voordeel van de gemeenteraad. De belangrijkste consequentie is echter het feit dat de coalitie haar meerderheid kwijt is. De coalitie beschikt nog maar over 11 van de 27 zetels. En dan ontstaat de vraag of Ridderkerk nog wel bestuurbaar is in deze politieke constellatie. Hoe nu verder? Daarbij zijn drie vragen van cruciaal belang.

10 Als eerste de vraag aan het college. Wij zijn benieuwd hoe het college aankijkt tegen deze nieuwe politieke situatie. Blijven de wethouders zitten of stellen zij hun portefeuille ter beschikking? Graag antwoord op deze belangrijke politieke vraag.

De tweede vraag is gericht aan mevrouw Van Nes. Ik wil graag van mevrouw Van Nes van de groep Koppes horen hoe zij aankijkt tegen de ontwikkeling in Nieuw Reijerwaard. Is zij van mening dat de aanleg van dit bedrijventerrein kan worden teruggedraaid, zoals haar leidsman Ad Los beweert in de pers? Of is zij van mening dat de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard een fait accompli is? Gaat u proberen de eerder genomen besluiten van de afgelopen jaren over Nieuw Reijerwaard terug te draaien of gaat u constructief meewerken aan de uitvoeringsbesluiten? Hoe die ook zullen uitpakken. Even een schot voor de boeg: uit de brief
15 aan de provincie van 1 oktober maakt u duidelijk dat u Nieuw Reijerwaard niet accepteert en alles wilt terugdraaien. Dit ondanks ook uw instemming met het inpassingsplan in januari 2011. Graag uw antwoord in uw termijn.

De derde vraag. Wat kan een vleugellam college nog bereiken tot de verkiezingen in maart 2014? Is er een alternatief voor de huidige coalitie? Ridderkerk moet wel bestuurd worden.
25 De laatste vraag moeten we als raad zelf beantwoorden. De CDA-fractie wil zich als oppositiepartij tot de verkiezingen in 2014 constructief opstellen. De fractie voelt nu niet voor het wegsturen van de coalitie. Dat had gekund, gezien de recente ontwikkelingen, maar wij doen het niet vanwege de belangen voor de inwoners van Ridderkerk. Maar daar moet wel iets tegenover staan. Dan zal het college goed moeten luisteren naar de wensen van het CDA en andere oppositiepartijen. Ook zal het college een toontje lager moeten zingen. Een herhaling van 4 oktober jl. is niet meer wenselijk. U hebt ons nodig en in ruil daarvoor vragen wij politieke invloed. Dat begint al op donderdag 1 november bij de begrotingsbehandelingen. Belangrijk daarbij is uw houding en toon naar de raad. Het college zal open moeten zijn. Wij gaan ervan uit dat u de oppositiepartijen aan de voorkant informeert als u bijvoorbeeld bepaalde
30 voorstellen heeft. Dat wij die niet als een feit op de agenda zien, maar dat u ons daarbij betreft. Erg moeilijk moet dat voor het college niet zijn. U hebt in de afgelopen tijd geen eigen geluid laten horen. U paste op de winkel en moeilijke kwesties liet u aan de raad over. Als voorbeeld: in de laatste raadsvergadering bij een lastig onderwerp als de ontsluitingsweg presenteerde u drie voorstellen waaruit de raad kon kiezen.

40 Voorzitter, we zijn benieuwd naar de reactie maar ook naar de toonzetting van het college over de nieuwe situatie. Heeft het college begrip voor de wens van de oppositie om meer politieke invloed te krijgen?

45 We zijn ook benieuwd naar het standpunt van mevrouw Van Nes van de groep Koppes over Nieuw Reijerwaard.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Japenga, ChristenUnie.

50 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter.

Een college dat nog maar kan rekenen op 11 van de 27 zetels. Zijn we de weg nu echt kwijt? Of lukt het vanavond om een weg te vinden uit de ontstane situatie? Wat is er feitelijk aan de hand? De 3^e ontsluitingsweg bleek een brug te ver voor Leefbaar Ridderkerk. Maar hoe zit het met de SGP?

55 Het college wilde een weg door de boomgaard, maar vergat onderweg de signalen van de

- 5 bewoners en de andere partijen te betrekken in de overwegingen. Zo lijkt het in ieder geval. Maar wat heeft deze aanpak ons gebracht als Ridderkerk?
Graag willen we van SGP, Leefbaar Ridderkerk en de groep Koppes weten hoe zij de huidige situatie waarderen. In de media horen we verschillende redenen. In de ene verklaring is het alleen de weg en houdt de groep Koppes vast aan het collegeakkoord. Op een andere plek
- 10 wordt gesproken over een sluitstuk van steeds meer conflicten. Waar voelt groep Koppes zich wel en waar niet aan verbonden?
Mijnheer Smit, hoe kijkt u aan tegen de ontstane situatie en wat ziet u voor oplossingen? Hoe staat u tegenover de voorgestelde gedoogrol van de groep Koppes?
- 15 Mijnheer Neuschwander, de vervelende ontknoping kwam tijdens uw afwezigheid. Had u het aan zien komen? Hebt u het idee dat men ook gebruik/misbruik heeft gemaakt van uw afwezigheid?
- 20 Mevrouw Van Nes, hoe lang is het overleg met Ad Los al gaande? Donderdagavond 4 oktober was het eerste optreden van de groep in de raad en de volgende dag stond er al in de krant dat mevrouw Mans-Los stopt en dat broer Ad, via de opvallende plek van Leefbaar Ridderkerk, na beëdiging zich meteen aansluit bij deze groep. Kunt u uitleggen hoe dat gegaan is? En als de heer Los terug is, blijven dan de afspraken van vanavond gelden?
- 25 Dan de brief naar de provincie van 1 oktober van de groep Koppes. Die ligt bij de provincie getekend door vier personen, maar staat nu op de site ondertekend door drie van de vier leden, niet door u dus, mevrouw Van Nes. Is er een nieuwe splitsing op komst van het lid Van Nes-de Man? Bent u het niet eens met de brief? Graag een toelichting.
- 30 Hoe kijkt de coalitie aan tegen de ontstane situatie? Hoe stevig is zij met 11 van de 27 zetels? Welk deel van het coalitieakkoord staat nog? Heeft de coalitie inmiddels naar nieuwe partners gezocht?
- 35 Aan de burgemeester willen we vragen hoe het is met de stabiliteit en de bestuurskracht van Ridderkerk. Hoe zit het met de verhouding in het college; die is toch wel scheefgetrokken. Zes zetels met drie wethouders en vijf zetels met een wethouder. Dat is toch een scheve verhouding? Hoe gaat u daarmee om en welke rol ziet u hierbij voor uzelf weggelegd?
- 40 De heer Vroegindeweyj. U bent van een fanatiek tegenstander van Nieuw Reijerwaard getransformeerd naar een zeer fanatieke pleitbezorger. U wist hoe lastig de fractie van Leefbaar Ridderkerk erin zat. Waarom hebt u dit alles toch zo doorgedrukt? Bent u met uw optreden niet juist de veroorzaker geweest van veel ellende onder bewoners en binnen Leefbaar Ridderkerk? Is de splitsing niet mede te danken aan uw doordenderen? Wat zegt u dat over uw positie?
- 45 De heer Den Ouden. U hebt ons niet behoorlijk bediend als raad. U bleef zwijgen waar spreken gewenst was. Wij waren daar zeer teleurgesteld over. Waarom bleef u op dezelfde weg doorgaan? Waarom niet de signalen eerder opgepikt? Voelt u zich daarmee nu ook verantwoordelijk voor de breuk binnen Leefbaar en het wegvallen van de steun onder de
- 50 coalitie? Wat zegt u dat over uw positie?
- Dan de positie van onze raadsleden en wethouders in de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard. Graag horen we van u wat uw overwegingen zijn na de ontstane situatie.
- 55 Als ChristenUnie vinden we het belangrijk dat er op korte termijn gewerkt wordt aan een stabiele bestuurbare situatie in Ridderkerk, dat is één. In de tweede plaats vinden we dat er

5 werk moet worden gemaakt van het herstel van vertrouwen met onze partnergemeente en met de provincie.
Hoe ziet u dit voor zich? Vanavond verwacht onze fractie wel antwoorden.
Dank u wel.

10 **De voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66/GroenLinks.

Mevrouw Fräser: Dank u ,voorzitter. Met enige verbazing ontvingen wij twee weken geleden het nieuws dat zich binnen de fractie Leefbaar Ridderkerk een splitsing had voorgedaan. Dankzij deze splitsing is een situatie ontstaan die slecht is voor de bestuurbaarheid van
15 Ridderkerk, slecht voor het imago van Ridderkerk, dat toch al niet te best was, slecht voor het aanzien van de politiek in het algemeen, slecht voor onze onderhandelingspositie op gemeentegrensoverschrijdende dossiers en niet in de laatste plaats slecht voor Ridderkerkers.

Voorzitter, het hiervoor genoemde onderschrijft het belang van deze extra raadsvergadering, die wat D66/GroenLinks betreft duidelijkheid moet geven over de bestuurbaarheid van
20 Ridderkerk en waar de verschillende partijen staan ten aanzien van elkaar.

In De Combinatie van 4 oktober heeft de groep Koppes aangegeven nog steeds achter het coalitieakkoord te staan, maar het collegeprogramma niet op alle punten te steunen. Een soort gedoogconstructie.

25 Tegelijkertijd is het zo dat de interne verdeeldheid bij Leefbaar Ridderkerk kennelijk zo groot was dat er onvoldoende vertrouwen was om de samenwerking voort te zetten en een afscheiding van de groep Koppes onvermijdelijk leek.

De vraag die rijst is dan hoe reëel het is dat de groep Koppes een gedoogpartner van dit beleid is. Hoe ziet de groep Koppes dit? Kunt u dit toelichten? Heeft de groep Koppes nog wel
30 vertrouwen in dit college? Waar blijkt dat uit?

Een minstens zo interessante vraag is hoeveel vertrouwen Leefbaar Ridderkerk, de SGP en het college hebben in het gedogen van de groep Koppes. Graag uw antwoord hierop.
35 Als laatste, voorzitter, vragen wij ons af of de SGP in Leefbaar Ridderkerk nog een stabiele en betrouwbare partner ziet.

Voorzitter, D66/GroenLinks is vooral bezorgd over de ontstane bestuurlijke situatie en de consequenties daarvan voor Ridderkerk. Zeker in deze tijd, waarin veel op de gemeente afkomt. Met een mogelijk zeer ingrijpende samenwerkingsvorm voor de deur en nog geen
40 anderhalf jaar tot de verkiezingen is deze ontstane situatie allesbehalve gunstig te noemen. Behalve dan dat wij betere plekken gekregen hebben. Dat is het enige voordeel.

Dat gezegd hebbende, is dit allesbehalve gunstig te noemen. Onze fractie hoopt dan ook dat dit debat ertoe zal leiden dat de SGP, Leefbaar Ridderkerk en de groep Koppes en het college
45 duidelijkheid willen geven over de ontstane politieke situatie en dat we verder kunnen kijken wat de beste weg vooruit is.

Dank u wel.

50 **De voorzitter:** Dank u wel. PvdA. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter.
Ridderkerk haalt wederom hoge kijkcijfers. Leefbaar Ridderkerk kreeg van bijna een derde van de kiezers het vertrouwen. Samen met de SGP stapten zij de coalitie in. Gezien de
55 voorwaardelijke opstelling ten aanzien van de tram was er ook geen andere combinatie mogelijk. Er is een vechtscheiding in Leefbaar Ridderkerk. De SGP houdt zich angstvallig stil.

5 Op de website van Leefbaar Ridderkerk stond eerst dat er gewerkt zou worden met twee
groepen Leefbaar Ridderkerk, maar dat is inmiddels op de website gewijzigd. De fractie van
Leefbaar Ridderkerk heeft niet een of twee, maar bijna de helft van haar fractie op afstand
gezet. Een coup, staat op de website van de groep Koppes. Een motie van wantrouwen in de
eigen club. Berichten verschijnen op websites en worden er weer vanaf gehaald of gewijzigd
10 herplaatst.

In de eerste raadsvergadering na de scheiding vernam de raad dat de naam Los van Leefbaar
Ridderkerk de voorkeur van de groep had boven de naam Koppes. Los van Leefbaar
Ridderkerk is een aardige woordspeling, maar gaat net als het op afstand zetten van bijna de
helft van de fractie voorbij aan de 40% van de kiezers die zij vertegenwoordigen. Die hebben
15 wel op Leefbaar Ridderkerk gestemd.

Als groot breekpunt werd eerst uitgesproken dat het de door de SGP zo intens gewenste weg
door de boomgaard zou zijn. Maar bij de stemming bleek dat niet of niet meer zo te zijn. Toen
werd wel duidelijk dat in ieder geval het college niet op een lijn zit met de fractie van zowel
Leefbaar Ridderkerk als de groep Koppes. Het college bestuurt vanuit dienstbaarheid in
20 vertrouwen, maar weigert antwoord te geven over zijn stemgedrag in de gemeenschappelijke
regeling. Vertegenwoordigers in het dagelijks bestuur geven geen openheid over de door hen
uitgedragen mening met betrekking tot de weg door de boomgaard. In de raadsvergadering
van 4 oktober sprak de heer Onderdelinden zich duidelijk uit. Bij de ingekomen stukken van
Provinciale Staten is een brief gedateerd 1 oktober 2012 ingeboekt, waarin onder andere
25 Petra van Nes zich duidelijk uitspreekt. Met haar collega's is ze namelijk helemaal tegen de
regeling waar ze deel van uitmaakt. Na herhaald verzoek hebben wij geen antwoord van de
vertegenwoordigers in het dagelijks bestuur. Daarom hebben wij een directe vraag aan de
voorzitter van deze regeling en aan de regeling van het dagelijks bestuur. Er ligt een besluit
van een grote meerderheid van de gemeenteraad. Het hoogste orgaan in de gemeente. Ik
30 verwacht de toezegging vanavond van onze vertegenwoordigers dat zij dit besluit uitvoeren en
uitdragen.

Dienstbaar in vertrouwen. Ridderkerk is gebaat bij een stabiel bestuur. Juist nu er grote
regionale vraagstukken liggen en het van belang is om als één blok naar buiten te treden,
35 waarvoor overigens alle raadsleden wel eens op hun tong hebben moeten bijten. Juist nu blijkt
overduidelijk dat veel genomen besluiten, waaronder die van Nieuw Reijerwaard en de
Metropoolregio, op drijfzand zijn gebaseerd. Gaan Barendrecht en Rotterdam in hun tomeloze
energie nog rekening houden met Ridderkerk? Voor de opgebouwde goodwill? Hoeven zij dat
eigenlijk nog wel? Ridderkerkse standpunten zijn besmet geraakt door het gebrek aan
40 draagvlak, door onduidelijkheid over opstelling van vertegenwoordigers en door de suggestie
van belangenverstrengelingen.

Tegelijkertijd moeten we wel met de acht partijen door. Een makkelijk alternatief is er niet. De
coalitie heeft oppositiepartijen nodig. Dus de vraag is: wat kunnen en willen deze partijen
bieden? In ieder geval moeten ze duidelijkheid bieden. Hoe ziet het college hun positie? Hoe
45 zien de drie fracties: SGP, Leefbaar Ridderkerk en groep Koppes, hun positie? De dagelijks
bestuursleden moeten duidelijkheid geven. Uit de media vernamen wij dat mevrouw Mans
vanwege haar gezondheid afstand zal doen van haar raadszetel en dat oud-wethouder Los
zich warmdraait voor zijn terugkeer. Graag duidelijkheid over de termijn waarop. Blijft de groep
Koppes het coalitieakkoord steunen en dit college ook? Ook na de komst van de heer Los, of
50 breekt dan weer een nieuwe periode aan?

De afgelopen periode is duidelijk geweest dat er geen ruimte was voor andere partijen. Toch
zullen nu ook weer alle partijen, ook de oppositiepartijen, hun verantwoordelijkheid moeten
nemen. Maar vanavond zijn Leefbaar Ridderkerk, groep Koppes en SGP aan zet om
duidelijkheid te geven over hoe zij de toekomst zien en wat zij kunnen en willen bieden.

55 Dank u wel, voorzitter.

5

De voorzitter: Dank u wel. VVD, de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter.

10 De naam van het coalitieakkoord van SGP en Leefbaar Ridderkerk luidt: "Dienstbaar in vertrouwen". Na de verkiezingen was er grote euforie vanwege het vertrouwen dat de inwoners deze coalitie toevertrouwden. Maar daar is nu weinig van over. Waar Ridderkerk nu aan toe is, weten we tot op de dag van vandaag niet. Dat is een slechte zaak.

Een paar citaten van de VVD bij de aanbieding van het coalitieakkoord.

15 "De VVD is verheugd te constateren dat men nu wel inziet dat het onderlinge vertrouwen noodzakelijk is, juist in het belang van de inwoners. Dat was tot 2010 anders. Bij meerdere dossiers zochten de partijen zeer nadrukkelijk en doelbewust de tegenstelling. Deze nieuwe opstelling is winst te noemen." Einde citaat.

20 Voorzitter, vervalt men nu weer in het oude patroon of denkt men wel weer in het belang van heel Ridderkerk? Of, zoals de heer Los het op 15 april 2012 zei: "Ridderkerk besturen we samen en op zijn Ridderkerks was het altijd met respect voor elkaar."

Voorzitter, onderschrijven de twee groepen 'Leefbaren' en de SGP dit nog steeds?

25 Nog een citaat van de VVD uit 2010. "Het akkoord is zeer algemeen en weinig concreet. Het voelt als zand in je handen. Als je knijpt, dan stroomt het weg." Voorzitter, is dat de reden voor de breuk in Leefbaar Ridderkerk? Graag een reactie van Leefbaar Ridderkerk en de SGP. Maar laat een ding duidelijk zijn: Ridderkerk is totaal niet gebaat met deze bestuurlijke crisis. Ridderkerk en de Ridderkerkers zijn verliezers. De meerderheid van de inwoners heeft mandaat aan deze coalitie gegeven. Maar die kunnen dat blijkbaar niet of niet meer

30 waarmaken. Juist nu is een sterk bestuur nodig om aan te pakken en door te pakken. Grote uitdagingen komen op ons af die geen minuut uitstel dulden.

De grootste vraag vanavond is waar we nu als Ridderkerk staan, juist om krachtig voor de belangen van Ridderkerk en de Ridderkerkers op te kunnen komen. Daarvoor moeten we van de partijen aan wie de kiezers hun vertrouwen hebben gegeven, weten waar ze staan. Dus

35 waar staat Leefbaar Ridderkerk? De vraag daarbij is wie Leefbaar Ridderkerk is. Waar staat de SGP? Waar staat de groep Koppes? Of beter gezegd: de groep Los? Waar staat het college? Om met Leefbaar Ridderkerk te beginnen: waar staat Leefbaar Ridderkerk? Op uw website stond tot zeer recent dat Leefbaar Ridderkerk als twee groepen verdergaat. Dus wil het echte Leefbaar Ridderkerk nu opstaan?

40 Op uw site geeft u tegelijkertijd aan dat al enige tijd verschillen van inzicht bestaan over diverse onderwerpen die binnen de raad spelen. Aangezien de handtekening van Leefbaar Ridderkerk onder het akkoord staat, over welke punten bestaat dat verschil van inzicht dan? U onderschrijft namelijk alle tien het coalitieakkoord.

45 In datzelfde stukje op de website geeft u aan dat het verschil van inzicht onaanvaardbaar veel energie vraagt en belemmerend werkt. Maar u hebt toch hetzelfde uitgangspunt? Namelijk het coalitieakkoord. Of laat u dat nu los? Of is dat nu van, zoals u dat zelf altijd noemt, 'de gevestigde partijen'? Aan u de vraag of u nog steeds het volledige coalitieakkoord onderschrijft. Of laat u dat los? Waar staat de SGP? De SGP is sinds de breuk in Leefbaar Ridderkerk muistil geweest. Tot op de dag van vandaag hebben wij niet vernomen hoe zij

50 tegen de breuk aankijken. Juist van een partij die bekend staat om haar bestuurlijke verantwoordelijkheid had ik een andere proactieve opstelling verwacht. U bent toch lokaal en principieel? Of bent u dienstbaar in vertrouwen aan Leefbaar Ridderkerk? Ofwel lees: wij zien het allemaal wel. Ook aan u de vraag of u nog steeds het volledige coalitieakkoord onderschrijft. Of laat u het los? Waar staat het college? In het coalitieakkoord sprak u dat u in

55 gesprek wilde gaan met alle partijen. Maar bij bijvoorbeeld het opstellen van de begroting, hebt u enkel en alleen de wensen van Leefbaar Ridderkerk en de SGP opgenomen. De leider van

- 5 deze coalitie, de heer Los, sprak in 2010 bij de aanbieding van het coalitieakkoord en ik citeer: "Het houdt zo veel als mogelijk rekening met de wensen van niet-coalitiepartijen." Einde citaat. Voorzitter, hier is ons afgelopen anderhalf jaar niets van gebleken. In de vorige raadsvergadering, dus na de breuk in Leefbaar Ridderkerk, werd pijnlijk duidelijk dat het college opeens op andere partijen is aangewezen. De heer Meij sprak er ook al over.
- 10 Maar kunt u aangeven waarom u nu opeens wel open zou staan voor de inbreng van andere partijen? Dienstbaar in vertrouwen? Vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Vertrouwen moet je verdienen. Ook aan u dus en aan alle afzonderlijke wethouders de vraag of u nog steeds het volledige coalitieakkoord onderschrijft. Of laat u het los? Waar staat de groep Koppes? Ook aan u de vraag over welke punten verschil van inzicht ontstaat met Leefbaar Ridderkerk. Tot dusverre hebben we uit de media vernomen dat dat Nieuw Reijerwaard is. Maar graag uw specifieke reactie. En hoe nu verder? Bent u een politieke partij? Een beweging? Een actiegroep? Of bent u de echte Leefbaar Ridderkerk? Om de woorden van de heer Los bij de aanbieding van het coalitieakkoord nog maar eens te herhalen: "Besturen doe je samen en met respect voor elkaar."
- 20 Gaat u voor het algemene belang van alle Ridderkerkers of wordt u een 'one issue'-partij?

Uit de media hebben wij vernomen dat de heer Los in plaats van mevrouw Mans-Los zitting zal nemen in de raad. Is dat juist? Waarom wordt dit niet eerst netjes aan de raad gemeld, voorzitter? Of is dat respect er niet?

- 25 Uit de media hebben wij ook vernomen dat er namens de groep een brief aan de provincie verstuurd zou zijn. Waarom heeft men deze niet ter kennisname aan de overige raadsleden gestuurd?

- Uit de media hebben wij vernomen dat in ieder geval drie van de vier mensen uit de groep Koppes zich aansluiten bij de heer Los. Ook de brief die mij bekend is, omdat hij op de website van de heer Van Rietschoten staat, is door drie mensen van de groep Koppes ondertekend. Is er nog een verdere splitsing in de groep Koppes te verwachten? Loopt u net als opgestapte wethouder Los weg als het moeilijk wordt? Gaat u dan vanaf de zijlijn roepen dat het anders moet? Of neemt u wel de verantwoordelijkheid?
- 30

- 35 Over verantwoordelijkheid gesproken: slechts een enkele keer is ons gebleken dat een enkel raadslid en met name de heer Koppes anders over zaken dacht. Hij heeft daarover in stemverklaringen mededelingen gedaan. De andere leden van de groep niet. Op dat moment heeft de fractievoorzitter van Leefbaar Ridderkerk namens u gesproken. Of komt u met terugwerkende kracht op uw eerdere stemgedrag in de raad terug? Of hebt u toch met vol verstand en dienstbaar in vertrouwen die beslissingen genomen? Wat worden uw uitgangspunten? Dat wat de heer Los zegt? Daarom ook aan u de vraag of u nog steeds het volledige coalitieakkoord onderschrijft. Of laat u dat los?
- 40

- Ik merk voor de volledigheid nog maar eens op dat onder het coalitieakkoord de handtekening van de grote roerganger Don Quichot staat. Dus het kan niet anders zijn dat u het akkoord voor 100% onderschrijft.
- 45

Voorzitter, ik ga afronden.

- 50 Nog een citaat van de VVD destijds: "Het CDA heeft gevraagd of u de kastanjes door anderen uit het vuur wilt laten halen. Wij – de VVD – vroegen u of u niet de boodschapper van slecht nieuws durfde te zijn. Blijkbaar moeten we die conclusie trekken, want u hebt niet het lef om keuzes te maken of er in ieder geval richting aan te geven." Einde citaat. Voorzitter, hard roepen vanaf de zijlijn dat het anders moet, is heel gemakkelijk. Maar besturen is van heel andere orde, zoals ook Leefbaar Ridderkerk pijnlijk heeft moeten ondervinden.
- 55 Maar voelen Leefbaar Ridderkerk en de groep Koppes deze verantwoordelijkheid? Of is het nu ieder voor zich en God voor ons allen? Of gaat u zich als 'losbol' opstellen? Aan alle tot de

5 coalitie behorende partijen de zeer indringende vraag hoe u gaat zorgen dat de crisis die door u wordt veroorzaakt zo spoedig mogelijk wordt opgelost. De inwoners van Ridderkerk hebben recht op een duidelijke beantwoording, zonder enig voorbehoud. De toekomst van Ridderkerk is te belangrijk om onder het gekrakeel van Leefbaar Ridderkerk, groep Koppes en de aan de zijlijn betrokken SGP te lijden. Juist nu is het aan u om uw belofte, dienstbaar in vertrouwen, 10 waar te maken.

Dank u wel, voorzitter.

15 **De voorzitter:** Dank u wel. Dat waren de ondertekenaars voor het verzoek van deze extra raadsvergadering. Anderen nog het woord?
Mevrouw Van Nes, groep Koppes.

20 **Mevrouw Van Nes:** Dank u wel, voorzitter. Mijn reactie kan kort zijn. De fractie van Leefbaar Ridderkerk heeft in meerderheid bepaald niet met ons door te willen. Wij zijn benieuwd van Leefbaar Ridderkerk te horen met wie ze dan wel door willen.

25 Wat het coalitieakkoord aangaat: dat is een akkoord op hoofdlijnen waar wij nog steeds achter kunnen staan. Wel met de kanttekening dat we de vrijheid behouden om ad hoc tegen collegevoorstellen te stemmen als dat aan de orde is.
Dank u.

De voorzitter: De heer Neuschwander, Leefbaar Ridderkerk.

30 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ik wacht even, want ik merk dat het vaak nodig is dat de spanning in de zaal even kan ontladen. Ik voel de spanning.

Voorzitter, begin oktober, kort voor de raadsvergadering van 4 oktober, is er een breuk ontstaan binnen onze fractie waarbij vier personen – u kent ze onder de nieuwe naam groep Koppes – zich van Leefbaar Ridderkerk hebben afgesplitst. Binnen onze fractie heeft zich 35 sinds het afgelopen jaar het fenomeen voorgedaan dat rond een specifiek onderwerp op twee verschillende manieren werd gedacht. Als ik u zeg dat dit het onderwerp Nieuw Reijerwaard is, zal u dat niet verbazen.

40 Nu is verschillend denken over een bepaald onderwerp binnen de politiek niet zo vreemd. Zeker niet als je fractie uit tien personen bestaat die ieder een eigen invalshoek hebben. Toch ga je met elkaar voor een koers en is het binnen een democratie gebruikelijk om te kijken naar een gedeeld standpunt.

45 Ik hoor u denken: was er dan geen ruimte voor een eigen geluid? Een term die ik de afgelopen week een paar maal ben tegengekomen in de media. Ik hoor u ook denken: hoe zit het met de zo vaak geciteerde fractiediscipline? Ook een term die direct de kop opsteekt. Ik kan u zeggen: er is binnen Leefbaar Ridderkerk geen fractiediscipline. Een vreselijk woord dat niet past binnen onze denkwijze. Er is en was altijd ruimte voor een eigen geluid. Maar als dat inhoudt dat een deel van de fractie een eigen koers gaat varen, moet je je afvragen of dat levensvatbaar is voor beide groepen en in het belang van de partij. Wij denken van niet, mijnheer Van der Spoel.

50 De raad van Ridderkerk, met uitzondering van de heer Koppes, is met betrekking tot de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard in januari 2011 een commitment aangegaan naar elkaar toe, maar ook naar de provincie. Dat is voor ons de basis waarop wij beslissingen en keuzes baseren, binnen de zeer beperkte ruimte die ons geboden is. Dat is geen riante positie maar wel realiteit.

55 Voorzitter, hoe verder? Daar gaat deze raadsvergadering over. Ondanks mijn afwezigheid heb

5 ik de raadsvergadering van 4 oktober toch kunnen volgen. Ook wij kunnen tellen en we hebben helaas moeten vaststellen dat de huidige coalitie de meerderheid binnen de raad kwijt is. De kiezer is pas aan het woord in maart 2014. Tot die tijd zal Ridderkerk bestuurd moeten worden. Juist nu, in deze moeilijke periode van crisis en bezuiniging.

10 Bovendien leidt deze breuk tot onzekerheid bij de burgers van Ridderkerk. Dat is een slechte zaak.

15 Wij zijn bereid om die verantwoordelijkheid te nemen. Die wil ik nemen samen met diegenen uit deze raad die dezelfde intentie hebben. Wij zijn van mening dat het hiervoor noodzakelijk is om het huidige speelveld in kaart te brengen. In onze ogen zal een onafhankelijke verkenner moeten onderzoeken hoe de Ridderkerkpolitieke hazen lopen en wat realistische mogelijkheden kunnen zijn. Ik denk aan een persoon die de Ridderkerkpolitiek kent met al zijn gevoeligheden en die uiteraard in staat is om met deze opdracht serieus aan de slag te gaan.

20 Als tweede voorwaarde denk ik dat het goed is om hieraan een tijdslimiet te koppelen. In die tijd kunnen de oriënterende gesprekken gevoerd worden. Bijvoorbeeld tussen nu en vier weken, waarin we uiteraard de begrotingsbehandeling als raad nog hebben. Bijvoorbeeld 1 december 2012 zou een goede streefdatum zijn.

25 Voorzitter, ik eindig met een derde voorwaarde voor het slagen van deze operatie. Die voorwaarde ligt veel meer op het politiek morele vlak. Ik heb vaak partijen gehoord die wijzen. Ik weet dat ik me hiermee op glad ijs begeef. Maar in deze nieuwe samenstelling zullen we als politieke partijen meer over onze eigen schaduw heen moeten stappen met als uitgangspunt onze collectieve verantwoordelijkheid voor de bestuurbaarheid van Ridderkerk. Strak geformuleerde standpunten, zonder enige bewegingsruimte, leiden niet tot dat resultaat. In geen enkel opzicht. In onze ogen is Ridderkerk er niet bij gebaat, nu niet en nooit niet.

30 Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit, SGP.

35 **De heer Smit:** Dank u wel, voorzitter.

40 Vanaf het moment dat vier leden van de fractie Leefbaar Ridderkerk de fractie hebben verlaten, en de groep Koppes hebben gevormd, is een nieuwe politieke werkelijkheid ontstaan. Uiteraard zal ieder van ons bepaalde beelden hebben bij deze breuk. Het is goed gebruik in de politiek en ook in Ridderkerk bij voorgaande, vergelijkbare situaties om zich als buitenstaander niet met interne kwesties bij andere partijen en fracties in te laten. Dat zal de SGP, net als in voorgaande keren, dan ook niet doen. De voorbije dagen niet en dus ook vanavond niet.

45 Wel moeten wij ons als raad de vraag stellen, ieder voor zich, of wij daarin een rol hebben gespeeld en zo ja, welke. Of zo neen, had dat misschien dan wel gemoeten?

50 Om het wat landelijker te formuleren: het feit dat de oogst te maken heeft met dat wat gezaaid is, noopt misschien ook wel tot het onszelf voorhouden van een spiegel. Ik bedoel: hebben wij, opnieuw ieder voor zich, de gerechtvaardigde overtuiging steeds het algemeen belang te hebben gediend? Daarvoor zijn we immers gekozen. Een verantwoordelijkheid die niet ondergeschikt gemaakt mag worden aan andere belangen. Natuurlijk laat dat onverlet dat de opvattingen over wat wel of niet in het algemeen belang is uiteen kunnen lopen. Dat is politiek. Niets mis mee, mits goed beargumenteerd en vanuit een consistente mens- en maatschappijvisie. Anders wordt het al snel goedkoop opportunisme, waarop niemand zit te wachten.

55 Het zijn maar wat algemene vragen waarop vanavond geen openbaar antwoord wordt verlangd. Althans, niet door de SGP. Wel vragen die bij het functioneren van een publiek orgaan gesteld moeten worden en die ook bij het zelfreinigende vermogen van de democratie

5 behoren.

Voorgaande sprekers hebben vooral naar anderen gewezen. Deze spiegels gelden wat de SGP betreft, met insluiting van onszelf. Dus het gaat om ons allemaal.

10 Hoe dan ook: vanuit deze verantwoordelijkheid van de raad is deze breuk voor ons allemaal triest. In de eerste plaats voor alle direct betrokkenen van Leefbaar Ridderkerk en ook voor de groep Koppes. Maar in de tweede plaats voor het algemeen belang dat met deze breuk en de gevolgen daarvan, hoe verklaarbaar dan ook, helemaal niet is gediend.

Het is niet dienstbaar aan onze inwoners en het aanzien van en het vertrouwen in de politiek neemt op deze manier zeker niet toe.

15 Dat brengt ons bij de vraag: hoe nu verder?

De huidige coalitie, Leefbaar Ridderkerk en SGP, is de meerderheid van de raad kwijt.

20 Voorzitter, de SGP is zich er terdege van bewust dat Ridderkerk een goed en zo stabiel mogelijk bestuur verdient. Daarom delen wij het zojuist door Leefbaar Ridderkerk verwoorde initiatief voor een verkenningsronde van harte. Een verkenner die moet onderzoeken, binnen een korte termijn, of en zo ja, hoe ervoor gezorgd kan worden dat het huidige college op voldoende en stabiele steun in de raad kan rekenen. De SGP voelt en neemt die verantwoordelijkheid. Gisteren, vandaag en morgen.

Dank u wel.

25 **De voorzitter:** Dank u wel. Er zijn vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Wethouder Dokter als eerste.

Wethouder Dokter: Dank u wel, voorzitter. Hoe nu verder? Die vraag heeft ons als college flink beziggehouden. Natuurlijk hebben wij alle scenario's laten passeren. Het belang van Ridderkerk staat voorop. Het college wil graag met de raad Ridderkerk dienen.

30 We betreuren wat er in de afgelopen weken is gebeurd. Vanavond is gesproken over het collegeakkoord Dienstbaarheid in Vertrouwen: daarvoor heb je vertrouwen nodig om met elkaar verder te kunnen. Bij de collegeonderhandelingen die gevoerd zijn in april 2010 hebben we gezocht naar een breed college om te kijken of we gezamenlijk een breed draagvlak konden krijgen. Direct na verkiezingen spelen altijd emoties. De VVD haalde citaten uit de aanbidding van het collegeprogramma aan. Daarin zijn bepaalde verwachtingen gewekt. Dat we het met elkaar gaan doen. Als je nu terugkijkt, hebben we steeds het gevoel dat gaandeweg dat vertrouwen en respect er ook waren. Over een ding hadden we vaak onenigheid. Maar op heel veel dossiers hebben we met kritische noten van zowel tussen haakjes oppositie als coalitie met elkaar Ridderkerk kunnen besturen omdat de hele relatie ervan overtuigd was dat het heel belangrijke zaken waren. Belangrijke zaken als de grote bezuinigingen, crisis. Dus daar werd echt met elkaar naar gekeken. De drie decentralisaties, waarvan er inmiddels twee in de diepvries staan, maar waarvan iedereen wist dat we met elkaar daar iets van moesten vinden.

45 De BAR-samenwerking, waarin duidelijk is gesproken om gezamenlijk met elkaar op te trekken, wat we ook met elkaar hebben geprobeerd.

We betreuren wat er is gebeurd. De reactie van de diverse partners, na het bekend worden van de breuk, was ook van: hoe nu verder nu er geen meerderheid meer is? We zijn met elkaar als gemeentebestuur bezig om ons voor Ridderkerk dienstbaar te maken. Ook de partners hebben hun zorgen uitgesproken.

50 Ik denk dat we vanavond niet opeens de oplossing op tafel kunnen leggen. Het voorstel dat nu is gedaan om eventueel een mediator of onderzoeker te laten onderzoeken wat er nog staat en hoe we met elkaar verder kunnen komen en het gezamenlijke coalitieakkoord naar het einde van de periode brengen, zou een opdracht naar een mediator kunnen zijn. Het is de taak van het college om samen met u Ridderkerk bestuurbaar te houden.

55

5 **De voorzitter:** Dank u wel. Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, voor zover ik het beluisterd heb, zijn er geen specifieke vragen aan mij gesteld. Misschien heb ik het onvoldoende secuur genoteerd, want ik zie de vinger van mevrouw Ripmeester.

10 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik heb een vraag gesteld aan de dagelijks bestuursleden van ...

15 **De voorzitter:** Dit gaat te ver. De wethouder had nog geen zin uitgesproken toen ik al een vinger zag. Ik wil de wethouder eerst de kans geven iets te zeggen voordat interrupties kunnen plaatsvinden. De wethouder komt er misschien nog wel op.

20 **Wethouder Den Ouden:** Ondanks uw vermaning heeft mevrouw Ripmeester me toch wel geholpen. Haar opmerking gaat kennelijk in de richting van het gehele college. U hebt een vraag gesteld aan de dagelijks bestuursleden. U weet dat ik slechts vervanger ben in het algemeen en dagelijks bestuur. Dus u brengt mij in een wat lastige positie. Ik wil het antwoord graag tot het laatst bewaren. Ik heb de voorkeur dat u zich daarvoor richt tot de echte DB-leden en ik zou dan kunnen zeggen wat er nog op aangevuld zou moeten worden. Wethouder Dokter heeft volgens mij goed verwoord wat het college denkt en vindt.

25 **De voorzitter:** Mevrouw Ripmeester.

30 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, voorzitter. Ik heb aan elk lid van het dagelijks en algemeen bestuur gevraagd of zij het standpunt van de meerderheid van de raad zullen gaan uitdragen. Niet zozeer als aanvulling op elkaar.

De voorzitter: De wethouder.

35 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, dat kan niet anders zijn, want daar heeft nooit een misverstand over bestaan, dat datgene wat de raad van Ridderkerk besluit ook een rol speelt in de afvaardiging naar de gemeenschappelijke regeling. Maar wellicht kan het misverstand ontstaan dat het niet zo handig is als het om concrete agendapunten gaat die spelen in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Dan is het ook zo dat in alle openheid met de algemeen bestuursleden de agenda wordt voorgesproken. Alles wat er uit het dagelijks bestuur komt, wordt overgenomen naar de algemeen bestuursafvaardiging vanuit Ridderkerk. Dus daar zit geen licht tussen, wat mij betreft.

45 **Mevrouw Ripmeester:** Ik wilde graag een compleet antwoord. Misschien helpt het als ik de vraag nog een keer herhaal.

De voorzitter: Nee, eerst het college in eerste termijn. Misschien willen nog meer algemeen bestuursleden reageren. Dan hebt u een compleet beeld.

50 **Mevrouw Ripmeester:** Als mijn vraag voor iedereen duidelijk is, over de concrete toezegging, ben ik benieuwd.

De voorzitter: Volgens mij gaan we naar wethouder Stout.

55 **Wethouder Stout:** Dank u wel, voorzitter. Ik sluit mij geheel aan bij mijn collega's aan mijn linkerkzijde.

Ik zit hier op deze plek om de belangen van Ridderkerk te behartigen. We zitten in de

5 gemeenschappelijke regeling als algemeen bestuurslid en daar doe ik dat ook. Ik weet niet of dat voor u een bevestiging is en als u het daar niet mee eens bent, kunt u ons ter
verantwoording roepen. Ik probeer in ieder geval zowel hier als wethouder maar ook als lid van
de gemeenschappelijke regeling de belangen van Ridderkerk zo goed mogelijk te verdedigen.
10 We weten allemaal waar we vandaan komen als het om Nieuw Reijerwaard gaat. Het is
jammer dat dit onderwerp een splitsing heeft veroorzaakt. Het was kennelijk onvermijdelijk.
Wij proberen nu in elk geval als algemeen bestuursleden zo goed mogelijk de vinger aan de
pols te houden als het gaat om Nieuw Reijerwaard.

15 De heer Meij zei in eerste termijn dat het college op de tent past en als het lastig wordt de
keuze bij de raad wordt gelegd. Volgens mij weten we allemaal hoe het politieke systeem in
elkaar zit. Ik ga de discussie over de derde ontsluiting niet overdoen. Er is veel over gezegd.
We verschillen daarover van mening. Ik denk dat er veel is gebeurd, ook met de raad.
Dat was het, voorzitter.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Mijn concrete vraag aan het dagelijks bestuur was als volgt. Er ligt een
besluit van de grote meerderheid van de gemeenteraad over de weg door de boomgaard. De
gemeenteraad heeft ertoe besloten die niet te willen. Ik vroeg de toezegging van onze
vertegenwoordigers dat zij dit besluit uitvoeren en uitdragen. Gaat u dit raadsbesluit uitvoeren
en uitdragen?

25 **De voorzitter:** Wethouder Vroegindewei.

Wethouder Vroegindewei: Driemaal is scheepsrecht, mevrouw Ripmeester. Ik pak de
30 vragen op in volgorde waarin ze zijn gekomen. Ik wil niet de indruk wekken dat ik de ene vraag
belangrijker vind dan de andere.

De heer Meij vroeg zich af of het college begrip heeft dat de oppositie meer invloed wil.
Een heel natuurlijke wens van de oppositie. We hebben daar ook wel op diverse momenten
uiting aan gegeven. We willen daar rekening mee houden. Ik breng de kerntakendiscussie in
herinnering. We hebben met elkaar geprobeerd de bezuinigingen te prioriteren. Die hebben
35 we niet helemaal af kunnen maken, maar we zijn een eind gevorderd. Ik ben er blij mee dat we
dat met de hele raad hebben kunnen doen. Ik mag u ook herinneren aan het gesprek met twee
vertegenwoordigers van elke fractie over de keuzes die te maken hadden met de ontsluiting
van Nieuw Reijerwaard. Wij hebben aangegeven dat wij in het dagelijks en algemeen bestuur
standpunten moesten hebben en hebben gevraagd wat u daarvan vond. Drie opties hebben
40 we genoemd: geen weg door de boomgaard, een weg noordelijk door de boomgaard of een
weg dwars door de boomgaard. Al die opties hebben voor- en nadelen. We kregen van alle
fracties het antwoord: "zoek het maar uit en wij hebben achteraf ons oordeel wel". Dat hebben
we gedaan. Wij hebben de brief over de drie ontsluitingen aan de raad voorgelegd. Daarbij
kreeg men volop de gelegenheid om een mening te hebben en vorm te geven. Het college
45 wordt verweten geen standpunt in te nemen. Als het college wel een standpunt inneemt, wordt
geen rekening gehouden met de oppositie. Ik moest dit even kwijt.

De ChristenUnie zei dat het college wel een weg door de boomgaard wil. Ik weet niet waar dat
50 vandaan komt. Uit de drie brieven die er in concept lagen, blijkt duidelijk dat het college daar
geen voorkeur voor had.

De ChristenUnie vraagt zich ook af waarom ik als tegenstander van Nieuw Reijerwaard
opeens ben veranderd in een pure voorvechter en dat ik Nieuw Reijerwaard heb doorgedrukt.
Ja, nou breekt mijn klomp. Volgens mij hebben wij ons tot het laatste moment verzet tegen
Nieuw Reijerwaard, tot het moment kwam dat alle fractievoorzitters het college hebben
55 gevraagd om alsjeblieft mee te werken aan de ontwikkeling van NRW. En dat dit geen politiek
item zou zijn. We hebben gezegd dat we het moeten doen in belang van Ridderkerk. We

5 hebben dat niet gedaan uit politiek belang. U begrijpt dat wij ons toen ook al realiseerden dat dit voor Ridderkerk een ontzettend lastig punt zou zijn. Dat blijkt nu ook uit deze breuk. Desondanks hebben we geprobeerd onze verantwoordelijkheid te pakken en mee te werken aan de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard en daarbij de belangen van de inwoners zo goed mogelijk te dienen. Daarom hebben we meegewerkt aan Nieuw Reijerwaard. Als u dat
10 doordrukken noemt, raak ik de weg kwijt.

De derde opmerking van de ChristenUnie is hoe de vertegenwoordigers hun positie in de gemeenschappelijke regeling nu zien. In de huidige situatie. Precies zoals voor die tijd. Zolang de raad ons in de gemeenschappelijke regeling laat zitten als vertegenwoordiger van de raad
15 van Ridderkerk, zullen wij het belang van Ridderkerk zo goed mogelijk dienen. Op het moment dat u het idee hebt dat we dat niet goed doen, dan moet u ons terugroepen als vertegenwoordiger.

Ik kom straks op de toezegging aan mevrouw Ripmeester waar zij al lang op zit te wachten. Ik
20 ga namelijk wel een toezegging doen. Voordat ik die toezegging doe, wil ik nog iets anders kwijt.

Als voorzitter van de gemeenschappelijke regeling zit ik in een lastige positie. Soms praat ik namens de gemeenschappelijke regeling. Soms namens het dagelijks bestuur. Soms namens het algemeen bestuur. En soms praat ik als wethouder van Ridderkerk. Dat zijn niet altijd een
25 op een dezelfde verhalen. Ik heb gemerkt dat dat een lastige situatie is. Die geeft spanningen en misverstanden. Ik heb besloten en in het college besproken om de gemeenschappelijke regeling te verzoeken een andere voorzitter te benoemen. Dat houdt in dat Barendrecht zo snel mogelijk het voorzitterschap zal overnemen. Ik word gewoon lid van het algemeen
30 bestuur.

Nu de toezegging. Ik ben volledig bereid om niet alleen mevrouw Ripmeester, maar de hele raad een toezegging te doen dat wij als dagelijks bestuursleden alles zullen doen wat we horen te doen. Dat betekent dat wij de raad alle informatie zullen geven. Dat hebben we tot nu toe gedaan en we zullen dat blijven doen. Dat wij bereid zijn om verantwoording af te leggen
35 van alles wat wij in het algemeen bestuur hebben gedaan. Natuurlijk nemen wij de uitgesproken standpunten van de raad mee naar de gemeenschappelijke regeling. U zult niet meemaken dat wij daar zitten en uw standpunt niet zullen noemen, melden, erachter staan. Want wij zijn vertegenwoordiger van de raad. De positie in het dagelijks bestuur is een andere. Je zit niet in het dagelijks bestuur als vertegenwoordiger Ridderkerk, maar je zit in het dagelijks
40 bestuur als vertegenwoordiger van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Op het moment dat een dagelijks bestuurslid iets doet wat het algemeen bestuur niet bevalt, kan een algemeen bestuurslid het dagelijks bestuurslid ter verantwoording roepen. U kunt mij dus altijd ter verantwoording roepen als lid van het dagelijks bestuur. U kunt ervan op
45 aan dat ik uw standpunt heel serieus neem en daar zal uitdragen.

Die toezegging hebt u.

Ik heb zowel bij de PvdA als bij de VVD staan dat het college, de coalitie, niet openstond voor andere partijen. Ik kan me nog heel goed herinneren dat na de coalitiebesprekingen we alle
50 partijen hebben gevraagd aan te schuiven. En alle partijen zeiden nee. Als daar inmiddels andere gedachten zijn, zeker nu daar een noodzaak voor is, zou ik dat toejuichen. Ik heb in deze raad ook wel eens gezegd dat ik hoopte dat alle voorstellen met 27 stemmen voor zouden worden aangenomen. Dat is waar we naar moeten streven. Dat is te mooi en idealistisch. Maar laten we het met elkaar doen.

Alle punten waar ik een sterretje bij had gezet als teken dat ik daarop moest of wilde reageren, heb ik volgens mij gehad. Als ik iets ben vergeten, hoor ik het graag.

5

De voorzitter: Dank u wel. Dan was er nog een vraag aan mij gericht. Hoe zit de burgemeester erin? Makkelijke vraag, maar een zin. Maar voor mij is het een moeilijke vraag. Deze dagen krijg je te maken met een spagaat van een burgemeester als voorzitter van het college en als voorzitter van de raad en als boegbeeld van een gemeente. Het college spreekt met een mond. Dat is duidelijk verwoord door het college, in eerste instantie door de locoburgemeester, wethouder Dokter. Dat is mede namens mij als lid van het college. Bij mijn installatie heb ik u gezegd dat ik voorzitter van de raad ben, van alle partijen, alle individuele leden. Ik sta boven de partijen, ze zijn mij allen even lief. Ik heb dat ook tegen de groep Koppes gezegd. Jullie mogen op eenzelfde voorzitter rekenen als alle anderen, waarbij het goed met elkaar omgaan van belang is, waarbij het goed Ridderkerk bedienen van belang is. Waar juist de procedures van belang zijn. Daar sta ik voor. Daar zal ik scherp op toezien. Dit zijn niet de meest feestelijke dagen van een burgemeester. Je wilt dat het goed gaat. Dit is niet een fijn signaal in de richting van de bevolking. Daar maak ik mij zorgen over. Daar word ik op aangesproken. Ik doe een beroep op u om uw verantwoordelijkheid te pakken. In eerste instantie is de raad het hoogste orgaan in deze gemeente. Die bepaalt hoe het dagelijks bestuur eruitziet en die bepaalt wat het beleid is. Dat noemen we democratie. Dat is waar ik op aanspreekbaar ben en daar zie ik op toe.

Tweede termijn.
25 Het CDA. De heer Meij.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Als ik eerlijk ben, vond ik het antwoord van het college teleurstellend. Gezien de ernstige politieke situatie vind ik niet dat er een serieus antwoord is gegeven. Eerder defensief.

30 Als ik naar de eerste termijn van de groep Koppes luister, hoop ik dat ze het gaan redden. Je kunt je als serieuze partijen niet verlaten op zo'n statement dat u net hebt afgegeven. Ik neem aan dat u straks antwoorden op de vragen gaat geven. Op de gestelde vragen. Anders bent u geen serieuze gesprekspartner.

Ik vind dat het college een sluiertrekt over deze situatie. Er is een ernstige situatie en u spreekt in algemene termen van algemeen belang en het beste voor Ridderkerk. U geeft nergens aan dat u de ernst doorheeft.

Ik moet zeggen dat ik dat vooral bij wethouder Vroegindeweyj voel. U speelt met vuur. U zit hier beleid te verdedigen, de zwakte van het college, door regelmatig uw eigen standpunt naar voren te brengen. U noemt de kerntakendiscussie. Natuurlijk, we hebben dat vanavond gevraagd. Ik ga dat straks herhalen als we het over de begroting hebben. Je mag als raad van het college verwachten dat het met een standpunt een debat ingaat. Dat gebeurt overal. En u zegt eigenlijk: zoek het maar uit. Ik verwacht dat u met een idee – ja, u mag wel zo vriendelijk naar mij kijken – ik begrijp u ...

45 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, ik hoor de heer Meij een aanval doen op het college als het gaat om voorstellen die naar de raad gaan. Maar was het niet het CDA, uw collega Onderdelinden, die altijd zoveel waarde hechtte aan voorstellen die bestonden uit scenario's, uit keuzemogelijkheden, waarbij de raad keuzes kon maken? Is dat niet waar het om gaat, mijnheer Meij?

50 **De heer Meij:** Dat kan natuurlijk altijd. Maar de heer Onderdelinden sprak natuurlijk altijd over technische opties die nodig zijn om te kijken of iets meer geld kost. Kijk, het ging hier om hele belangrijke politieke issues. En dan blijkt dat het college daarin niet duidelijk naar voren durft te komen en dan aan de raad drie voorstellen vraagt. Je kunt niet ten aanzien van die derde ontsluiting zeggen dat het college daar geen standpunt over heeft. Natuurlijk heeft het college daar een standpunt over. Dat lag misschien gevoelig. Maar dan moet u dat ook naar voren

55

5 brengen. Dus die kerntakendiscussie wil ik nog even afronden. Dat is ook zoiets. Je mag toch van het college verwachten dat ze een kader creëren waarbij de raad zaken kan invullen?

De heer Neuschwander bij interruptie: Mijnheer Meij zegt dat er een hele moeilijk situatie is ontstaan. Daarbij doelt hij op de derde ontsluitingsweg waarbij het college geen kleur bekent. 10 Zo noemt hij dat een beetje.

Maar moeten wij dan ook niet als raad op dit moment de hand in eigen boezem steken, waarbij wij nadrukkelijk zeggen dat wij zelf voor die gemeenschappelijke regelingconstructie hebben gekozen waarbij rollen zijn afgesproken dat de algemeen bestuursleden achteraf 15 verantwoording geven? Wij hebben niet op voorhand gezegd dat de wethouder of het lid van de gemeenschappelijke regeling nadrukkelijk met die opdracht naar de gemeenschappelijke regeling terug zou moeten gaan. Moeten wij niet als raad nu zelf de hand in eigen boezem steken en zeggen dat dat zaken zijn waardoor nu problemen zijn ontstaan en waar we met elkaar nu op dit moment afspraken over moeten maken in plaats van verwijten maken?

20 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Voorzitter, nog even terugkomend op de scenario's. Natuurlijk moet een college scenario's geven. Je mag van het college ook verwachten wat zij daarna gezien hun wijsheid en expertise aanraden. Dus dat zij de keuze neerleggen bij een van de scenario's, niet de scenario's zomaar in de raad gooien.

De heer Neuschwander geeft aan dat wij zelf voor de constructie van de gemeenschappelijke 25 regeling hebben gekozen en mensen achteraf ter verantwoording mogen roepen. We hebben verschillende keren duidelijkheid gevraagd. Feit was dat het college geen antwoord gaf. Dat werd als heel storend en betreurenswaardig ervaren. Ook vandaag hebben we weer nadrukkelijk duidelijkheid daarover gevraagd, omdat dit een heel duidelijk, recent standpunt is van de raad. De overgrote meerderheid van de raad heeft een standpunt bepaald en is daar 30 duidelijk over geweest. Wij vragen heel simpel of u dat gaat uitvoeren. Ook vandaag blijkt dat het moeizaam is om dat te beantwoorden.

De heer Japenga: Ik wil daaraan toevoegen dat ik in mijn bijdrage in eerste termijn de wethouders primair heb aangesproken en secundair in hun rol van vertegenwoordiger in de 35 gemeenschappelijke regeling. Dus de constructie is prima. Ik sprak hen primair aan op hun verantwoordelijkheid als wethouder.

De heer Meij: Ik voerde het woord richting college, maar ik sprak inderdaad nu de heer Vroegindewij aan op zijn rol als wethouder.

40 Ik had soms de indruk dat ik, ondanks dat ik in de raad nog politiek naïef ben, soms dingen niet zie aankomen. Ik werk op mijn gevoel. Dus ik vind de toonhoogte belangrijk. De toonhoogte van deze wethouder stoort mij. Hij zegt gewoon dat we het goed gedaan hebben en dat wij altijd invloed gehad hebben. Maar nu even naar de huidige situatie toe, want daar gaat het hier om. Ik probeer er nog constructief met u uit te komen. Ik wil dat u toezegt dat de 45 oppositiepartijen betrokken worden bij beleidsvoornemens. En niet dat wij, zoals u zegt, in de raad drie varianten krijgen waarvan we de beste mogen kiezen. Wij willen aan de voorkant meedenken. Dat is anders dan de situatie van de afgelopen twee jaar. Toen was dat niet het geval. En die uitspraak heb ik niet gehoord. Ik vind ook niet dat het college defensief moet reageren op de afgelopen twee jaar. Ik vind enige deemoedigheid ook wel op zijn plek, daar 50 hebben we het met elkaar al eerder over gehad. Dat is niet uw sterkste punt.

Dus eigenlijk vraag ik het hele college aan te geven dat u in de komende anderhalf jaar de oppositiepartijen expliciet betreft bij beleidsvoorstellen die op gang worden gebracht en bij voorstellen die in de pijplijn zitten, vraagt mee te denken. Dat is een concrete vraag.

55 Nogmaals: het CDA is een partij die altijd de bestuurbaarheid vooropstelt. Ik stap over alle bezwaren en mijn eigen emoties heen om daarnaartoe te kijken. Ik snap ook dat je misschien een iets andere rol hebt. Maar ik vind dat u nu verplicht bent om openheid van zaken te geven.

5 Daar hebt u ons ook bij nodig.
Voorzitter, hier wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Japenga.

10 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter. De breuk die is ontstaan is erg triest, ook voor
Leefbaar Ridderkerk. Dat wil ik geconstateerd hebben. Dat is nimmer mooi.
De heer Neuschwander sprak over respect en vertrouwen in de afgelopen tijd. Dat is er ook
geweest. Ook in moeilijke tijden. Ik doel op vorig jaar januari, toen we zeker over onze
15 schaduw heen zijn gesprongen. Ook als oppositie. Ik denk dat we dat voortdurend hebben
gedaan en meegedacht hebben over hoe het beter zou kunnen.
Ik heb wethouder Den Ouden gevraagd of hij zich verantwoordelijk voelt voor wat er nu is
ontstaan. Hij zij dat hij geen vragen heeft gehad, maar dit was een concrete vraag. Heeft hij
geprobeerd om deze situatie, die wij allemaal aan voelden komen, te voorkomen? Achter de
20 schermen of door wel een advies over de drie voorstellen te geven? Nu het zover is gekomen,
roept dit dan nu vragen over zijn positie op? Die vraag heb ik ook aan wethouder
Vroegindeweyj gesteld. Daar kom ik zo nog op terug.
Ik heb aan Leefbaar Ridderkerk en de SGP gevraagd wat zij vinden van het gedoogaanbod
van de groep Koppes. Ik ben benieuwd hoe zij daarin zitten en hoe zij daar de komende tijd
mee om willen gaan.

25 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, mag ik een vraag terugstellen aan de
heer Japenga? Wij zouden graag willen weten hoe u daartegenaan kijkt. U weet dat ik in mijn
betoog nadrukkelijk heb gezegd hoe wij vanaf januari 2011 in een spagaat zitten ten opzichte
van NRW. Ik weet heel goed hoe deze vier personen erin zitten. Hoe zit u erin? Wij zijn
30 duidelijk. Maar hoe zit u erin?

De heer Japenga: Voorzitter, ik begin maar gewoon bij Leefbaar Ridderkerk te vragen, en dan
kom ik bij de SGP, over hoe zij erin zitten. Zij vormden de coalitie. Daarom is die vraag vanuit
de ChristenUnie terecht. Ik wil er nog op terugkomen hoe wij erin zitten, maar ik wil het eerst
35 van u horen. We spreken over de bestuurbaarheid van de gemeente. Daar is een meerderheid
voor nodig, die er niet meer is. U bent afhankelijk van de groep Koppes of van ons. Wij vinden
het van belang dat er een stabiele situatie is. Daar gaat het om. Dat geeft denk ik antwoord op
uw vraag.

40 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, over dit specifieke onderwerp heeft de heer Japenga, net
als alle partijen vanavond hier aanwezig, in januari 2011 gezegd voor Nieuw Reijerwaard te
gaan. Hoe rot we het allemaal vinden. U hebt mij juist horen zeggen dat wij dat ook vinden. Dat
heb ik nadrukkelijk aangegeven. U hoort dat dit een van de redenen is geweest waarom
problemen zijn ontstaan in Leefbaar Ridderkerk. Ik heb gezegd dat wij ervoor gaan en dat wij
45 ons aan het commitment houden. Maar hebt u die commitment ook nog?
Mag ik ervan uitgaan dat u ook zegt dat u gaat voor wat op 7 januari 2011 is gezegd? Dus als
het erop aankomt, stemt u niet tegen en neemt u uw verantwoordelijkheid?

Mevrouw Fräser: Richting de heer Neuschwander. Nieuw Reijerwaard is natuurlijk een
50 dossier. Hoe staat u tegenover de gedoogsteun van de groep Koppes? Daar gaat het nu om.
Nieuw Reijerwaard is een dossier, maar het gaat over een veel breder geheel.

De voorzitter: Het is de termijn van de heer Japenga. Bewaart u deze vraag voor de tweede
termijn.

55 **De heer Japenga:** Ik vind het vrij heftig wat de heer Neuschwander doet, om mij op een punt

5 te bevragen terwijl zij zelf de veroorzaker zijn van deze situatie. Ik ben in januari 2011 heel duidelijk geweest. Ik vraag u nu hoe u reageert op het voorstel van de groep Koppes, maar u legt hem steeds bij mij neer. Ik wil het van u horen. Gaat u daar in uw tweede termijn op antwoorden?

10 Ik heb aan mevrouw Van Nes een vraag gesteld maar geen antwoord gekregen. Hoe zit u erin, met name rond de brief naar de provincie? Als geheel, als groep of als individu? Ik denk dat dat voor de toekomst van belang is om te weten hoe men in het dossier zit.

Voorzitter, als ik nog even mag. Ik zie dat u al wat onrustig wordt. Of niet?

15

De voorzitter: Absoluut niet als u aan het woord bent.

20 **De heer Japenga:** De heer Meij zei het al richting de heer Vroegindeweyj: u speelt met vuur. Ik had dat nog niet zo bedacht, maar voelde het wel zo. Als u aangeeft dat u op een goed moment de partijen bij elkaar hebt geroepen en gevraagd hebt wat we gaan doen met die weg – u legt ons of mij dan in de mond van: zoek het maar uit – wil ik daar afstand van nemen. Dat zult u mij nog nooit hebben horen zeggen. Dat is het verdraaien van de werkelijkheid. Dat u als college voortdurend met voorstellen komt bestaande uit meerdere mogelijkheden, zonder advies, vindt ik dat een uiterst slechte situatie. U geeft daarmee aan geen visie te hebben op wat er met dit dorp moet gebeuren. We hebben toch een college daarvoor ingehuurd?

25

Dan vind ik uw beantwoording net zo als de opmerking van de heer Van der Spoel, die onlangs opmerkte dat het coalitieakkoord voelt als los zand in de handen. Zo voelt dat voor mij en dat vind ik onplezierig.

30

Goed, de verkenner is genoemd. We zullen ons bezinnen wat we daarmee doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser.

35

40 **Mevrouw Fräser:** Dank u wel, voorzitter. Waar zal ik mee beginnen. Op zich vind ik het jammer dat u een debat voert waarbij de discussie Nieuw Reijerwaard en de boomgaard opnieuw wordt gedaan. Dit zou een debat moeten zijn over de bestuurbaarheid van Ridderkerk. Er zijn natuurlijk wel aanleidingen die tot deze discussie hebben geleid, maar het debat hierover vind ik jammer. Waar we op dit moment volgens mijn fractie zitten, heeft voornamelijk te maken met vertrouwen. De groep Koppes sprak zojuist uit wel het coalitieprogramma te omarmen, maar op punten te willen afwijken. Die vrijheid wilt u nemen. Dat is prima. Maar hebt u nog wel vertrouwen in het college? Dat is een fundamentele vraag in deze.

45

Hier zou ik het in eerste instantie bij willen laten.

Mevrouw Ripmeester: Ik heb behoefte aan een korte schorsing.

50 **De heer Smit:** Voorzitter, ik vraag me af of we eerst de tweede termijn kunnen afronden en dan schorsen.

De voorzitter: Ja, is dat het algemene gevoel? Dat is het geval. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Wonderlijk, maar prima. Ik vind de ...

55

De voorzitter: Tenzij u zegt de schorsing nodig te hebben voor uw tweede termijn. Dat kan ik

5 niet beoordelen.

Mevrouw Ripmeester: Het kan ook in derde termijn.

10 Wij zijn teleurgesteld in de antwoorden van het college. Niet zozeer omdat we behoefte hebben aan het overdoen van de discussie over de boomgaard, maar om duidelijk te krijgen hoe het college omgaat met standpunten van de raad. Dat is onduidelijk.

15 Wij hebben vragen gesteld aan de groep Koppes. Zij vragen: met wie dan wel door? Dat vind ik een terechte vraag aan Leefbaar Ridderkerk. U hebt ingestemd met het coalitieakkoord op hoofdlijnen, maar ad hoc gaat u tegenstemmen. Dat is geen ja en geen nee zeggen. Dat vinden wij een onduidelijke situatie. Waar staat u? Hebt u vertrouwen in dit college? Hoe gaat u erin?

20 Leefbaar Ridderkerk zegt dat in het afgelopen jaar over een onderwerp twee verschillende meningen bestonden: Nieuw Reijerwaard. Maar uit de media begrijpen wij dat ook over de Deltapoort en Metropoolregio verschil van mening bestaat. En weet ik veel welke dossiers nog meer. Dat betekent nogal wat voor de toekomst. We gaan ook nog een BAR-samenwerking in. We gaan met alle partijen nog iets afspreken.

25 Er wordt door Leefbaar Ridderkerk gezegd dat er geen fractiediscipline is en geen ruimte voor een eigen koers is want dat is het belang van de partij. Ja, dat er geen fractiediscipline is, zo heb ik dat niet ervaren. Er was wel degelijk fractiediscipline. Op zijn hoogst vloog er soms een kikker uit de band. Nu blijktbaar, omdat er zoveel fractiediscipline werd opgelegd, vliegen er vier uit de band. 40% van uw kiezers wordt op afstand gezet.

De heer Neuschwander bij interruptie: Mevrouw Ripmeester, herkent u die fractiediscipline, omdat u zo fel reageert?

30 **Mevrouw Ripmeester:** Ten dele. U weet ook onze geschiedenis. Ik herken dat ten dele en ik ken de strijdpunten en emoties die dit met zich meebrengt. Wat wij niet kennen, is dat de helft van de fractie op afstand is gezet. Dat is wat blijktbaar is gebeurd. Op de site van groep Koppes staat dat er een coup is gepleegd en dat zij op afstand zijn gezet. Dat is een hele aparte situatie. De uwe, ik ga er niet over. Maar het is wel een andere situatie. We spreken nu met een minderheid.

35 **De heer Meij bij interruptie:** Voorzitter, volgens mij is het heel duidelijk. Het college kan niet rekenen op een meerderheid en ook niet op de gedoogsteun van de groep Koppes. Dat is duidelijk. Daar moeten we denk ik niet eens veel woorden meer aan vuil maken. Die gaan ad hoc dingen beslissen. Het college en wij moeten ervan uitgaan dat u ons nodig heeft. Het lijkt mij drijfzand om uit te gaan van gedoogsteun van de groep Koppes.

40 **Mevrouw Van Nes:** Voorzitter, ik ben niet blij met de woorden van de heer Meij. Drijfzand en groep Koppes. Wij hebben in het verleden niet vaak afwijkend van Leefbaar Ridderkerk gestemd. Dat blijft zo. We hebben dezelfde basis- en uitgangspunten. Op details zullen wij afwijken. Over het algemeen zullen wij het college steunen.

45 **De heer Meij:** Dit is lastig discussiëren. In de krant zegt u dat u al een halfjaar tegen allerlei grote dossiers bent: Metropoolregio, Deltapoort. U geeft dat zelf aan.

50 Nu zegt u het dat u het op detail niet eens bent. Dat klopt niet. U spreekt hier niet de waarheid.

Mevrouw Fräser: Van fundamenteel belang is of u vertrouwen heeft. Fundamenteel vertrouwen in het college of niet?

55 **De heer Van der Spoel:** Dan zou ik de vraag aan mevrouw Van Nes willen stellen of zij kan duiden waar men ad hoc tegen gaat stemmen. Geeft u dan klip-en-klaar aan op welke

5 onderdelen u van mening verschilt. Laat dat niet als mist boven de markt hangen. Anders lijkt het net alsof u achter de heer Los aanloopt en dat de heer Los gaat bepalen waar u voor staat. Laat zien waar u voor staat. Dan is dat helder.

De voorzitter: Het is nog steeds de termijn van mevrouw Ripmeester. Mevrouw Van Nes.

10 **Mevrouw Van Nes:** Dank u. Ik meen dat het de heer Meij was die een artikel uit de krant erbij haalt en ons van alles voor de voeten gooit. Daar ben ik niet verantwoordelijk voor. In ga in de tweede termijn in op uw vragen.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Voorzitter, op zich heb ik een vraag aan mevrouw Van Nes, namelijk wie verantwoordelijk is voor de persberichten namens de groep Koppes. Wij hebben onze informatie uit de krant gehaald.
Leefbaar Ridderkerk praat over politiek moraal en over de eigen schaduw heen stappen. En dat we dat allemaal moeten doen. Ja. U moet het ook doen. U hebt ons nu nodig. Onze vraag
20 is concreet wat deze coalitie ons kan bieden, wat kan het college ons bieden?
De heer Meij stelde daar duidelijke vragen over. Wij verzoeken om duidelijke antwoorden op die vragen.

De heer Neuschwander: Dat lijkt mij een duidelijke vraag. Als wij tot de conclusie komen dat
25 wij in de nieuwe situatie heel duaal met elkaar omgaan, zullen wij elk onderwerp op zijn merites moeten beoordelen en dan is de splitsing coalitie/oppositie een beetje weg. Waar ik op doelde, is precies wat u aanvoelt: als u het met bepaalde onderwerpen voor 80% eens bent en u ziet voor 3% een hiaatje of probleem, u dan toch zegt dat dat voor u reden is om tegen te stemmen. Dat is waar het op aankomt. Die nuances. Daar gaat het in deze nieuwe samenstelling over.
30 Dus ik doe ook een beroep op u. Er zal naar elkaar geluisterd moeten worden. Niet als de voorstellen er liggen, maar op voorhand.

Mevrouw Ripmeester: Dan zit er nog wat licht tussen het een en het ander. Vanaf nu gaan we
35 luisteren naar elkaar, terwijl wethouder Vroegindeweyj zei dat dat vanaf het begin al zo was. Dat hebben we niet zo ervaren. Er zitten blijkbaar in de uitvoering nog wat verbeterpunten. Wij hebben dat als oppositie nog niet ervaren. Pas nu is er blijkbaar ruimte voor andere geluiden.

Ondertussen worden ons woorden in de mond gelegd waarin wij ons niet kunnen herkennen.
40 Een gesprek over de boomgaard met twee vertegenwoordigers van elke raadsfractie waarin opties werden besproken, wordt heel anders ervaren. Er zijn ook andere uitspraken gedaan. U kreeg van alle fracties mee: zoek het maar uit. Dat was ook nadat u een soort voorstel deed dat al half geaccordeerd bleek. Vervolgens kwamen de drie opties in de raad waaruit u geen keuze kon maken of waaruit het college geen duidelijke voorkeur naar voren wilde brengen. Het is niet zo dat de PvdA toen al heeft aangegeven voor een keuze te zijn. Het is wel zo dat
45 we toen al in het besloten overleg meteen al geageerd hebben tegen bestaande afspraken die vervolgens ook weer werden verminderd. Ik vind het ook heel verkeerd dat nu wordt gezegd dat we met de hele raad een gesprek hebben gehad net als bij de kerntakendiscussie. Die is halverwege gestopt en is een soort intekenlijstje geworden waar we niet eens meer over gesproken hebben. Dat hebben we niet met de hele raad gedaan. Ik vind dat een verkeerde
50 voorstelling van zaken. Net zoals het college zich tot op het laatste moment heeft verzet en de raad vroeg of smeekte om mee te werken met Nieuw Reijerwaard. Nou, dat kan nooit de toon zijn geweest.

55 Al met al vind ik het erg teleurstellend, de situatie waarin wij zitten. Ik vind de duidelijkheid die gevraagd wordt en niet wordt gegeven teleurstellend. Ik vind de antwoorden van de DB-leden niet uitblinken in duidelijkheid en ik heb genoeg stof voor de schorsing.

5 Dank u wel.

De voorzitter: We hebben afgesproken dat na de tweede termijn te doen. Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes: Ik heb behoefte ...

10

De voorzitter bij interruptie: [de voorzitter reageert op de opgestoken vinger van de heer Van der Spoel]. U hebt gelijk. De heer Van der Spoel.

15

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik dacht op een gegeven moment even dat wij een debat hadden over Nieuw Reijerwaard. Dat is een ontzettend belangrijk dossier voor Ridderkerk. Maar ik ben het eens met de inbreng van D66/GroenLinks. Het is veel breder: het belang van Ridderkerk. Laten we daarvan bewust zijn. Veiligheid, zorg. Dossiers die geen uitstel kunnen hebben. Waar staan we nu als Ridderkerk om voor die belangen op te komen? Dat is me nog steeds niet duidelijk. Ik wil met name in de richting van de groep Koppes zeggen: op u rust een

20

zwaardere verantwoordelijkheid door de situatie waar we nu in zitten. Ik ben teleurgesteld over het antwoord van het college dat naar mijn mening de urgentie niet goed voelt. De heer Meij sprak over de toonhoogte. Die is niet de juiste. Waar staan we dan als Ridderkerk? Als ik de groep Koppes beluister, jammer, ik hoop dat de antwoorden zo nog komen, hoor ik dat u ad hoc tegen gaat stemmen. Wees duidelijk waar u

25

staat en geef aan waar uw handtekening nog onder staat. Dan is dat voor iedereen duidelijk. Ja, dan is het op sommige punten gedogen.

30

Ik vind het jammer dat u de antwoorden niet geeft. De laatste tijd hebben wij van u slechts vernomen dat er een afsplitsing plaatsvond en voor de rest hebben we alle berichten via de media vernomen. U zegt niet verantwoordelijk te zijn. U bent dus ook niet verantwoordelijk voor de site van Faas van Rietschoten via welke site informatie tot de raad wordt gegeven? Ik vind dat dat niet van respect getuigt jegens de raad. Waar staan we nu, voorzitter? Ik weet het nog steeds niet.

35

Leefbaar Ridderkerk geeft aan dat we moeten kijken naar een verkenner, een onafhankelijk iemand om de collectieve verantwoordelijkheid te onderzoeken. De SGP spreekt over het algemeen belang. Maar kunt u die verkenner nader duiden? U zegt verantwoordelijkheid te nemen met hen die dezelfde intentie hebben. Dezelfde intentie is het algemeen belang van Ridderkerk. Als ik u zo heb verstaan, kan ik mij daarin vinden. Ik ben in verwarring, want de SGP zegt dat we moeten kijken of we een gesprek aangaan waarin we kunnen duiden of de

40

coalitie kan blijven zitten. Blijkbaar staat die uitkomst al vast. Wethouder Dokter zegt in zijn termijn dat hij wil kijken wat van het coalitieakkoord is gerealiseerd en wil kijken hoe daar verder invulling aan te geven. Dus als de uitkomst van de verkenner moet zijn dat de huidige coalitie blijft zitten en het coalitieakkoord verder uitgevoerd moet worden, kunnen we net zo goed de naam Los wegstuffen en vragen wie hier zijn handtekening wil plaatsen. Maar de SGP

45

[Mevrouw Van Gink neemt plaats op haar raadszetel 21.35 uur]

50

De heer Neuschwander bij interruptie: Mijnheer Van der Spoel, ik waardeer uw inlevingsvermogen zeer, maar dat wilde ik nu net niet doen. Die broek vond ik vanavond te groot. Het gaat erom dat de verkenner, een persoon van buiten, die opties en mogelijkheden allemaal in kaart brengt. Als u zegt dat het over de bestuurbaarheid van Ridderkerk gaat, ben ik dat met u eens. Daar zal de verkenner naar moeten kijken, maar de verkenner zal ook een lijstje moeten maken als u gevraagd wordt als VVD hoe u op dit moment tegenover Nieuw

55

Reijerwaard staat. Hij zal dan een beoordeling moeten maken, want de verkenner moet kijken naar de levensvatbaarheid van de bestuurbaarheid van Ridderkerk. Ik kan u wel antwoord

5 gaan geven op de vragen zoals ik denk, zoals Leefbaar Ridderkerk denkt dat het is. Maar dat is aan de verkenner. En daarom heb ik gezegd dat het een persoon van buitenaf moet zijn met bestuurlijke ervaring en analytisch denkvermogen. Die moet die rol na gesprekken met u en andere partijen te hebben gevoerd op zich gaan nemen.

10 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, dan heb ik de heer Neuschwander in eerste instantie goed verstaan. Maar de mist die is ontstaan gaat erover dat de SGP spreekt over: het huidige college blijft zitten, terwijl ik de heer Dokter heb horen spreken wat wel en niet van het coalitieakkoord is gerealiseerd en het moeten kijken wat er verder van ingevuld kan worden. In dat geval is de uitkomst zoals zij tegen een verkenner aan kijken moet zijn dat het college blijft
15 zitten en het collegeakkoord zo veel als mogelijk zal uitvoeren. Die indruk wil ik vooral weg hebben. De uitkomst kan dat wel zijn, maar dit kan een van de vele mogelijkheden zijn. De mist is de SGP en het college volledig ontgaan.

20 **De heer Smit:** Voorzitter, ik vrees dat de mist is ontstaan bij de VVD omdat ze gewoon niet het einde van mijn zin hebben meegemaakt. Namelijk wat het doel ervan zou moeten zijn. Dat we gaan bezien op welke wijze dit college – maar dat kan ook de opdracht zijn – op voldoende en stabiele steun in de raad kan rekenen. Kortom, ik ben mijn bijdrage begonnen met de simpele
25 constatering dat zes plus vijf elf is en dat is minder dan de helft van deze raad. Dat kan iedereen in deze zaal meemaken. Daar zal iets aan moeten gebeuren willen we de verantwoordelijkheid nemen voor de bestuurbaarheid van Ridderkerk. En dan is het voor de rest aan de verkenner. Daar lopen wij niet op vooruit. Als we daarop vooruit zouden lopen, zou u zeggen dat het in kannen en kruiken is en doet het er niet meer toe. Nu dreigt u te gaan zeggen dat het allemaal zo onduidelijk is en had u gevraagd of we niet wat concreter konden
30 zijn. Wat u gezegd hebt, klinkt bekend in de oren, maar ik denk dat het volstrekt onterecht is.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik zou dan toch nog, en dat kan in tweede termijn, van iedereen nadrukkelijk willen horen dat de uitkomst van de verkenning alle opties in zich heeft. Dat niets is uitgesloten en niets bij voorbaat vaststaat. Dat wordt nog eens bevestigd. Ik hoor
35 wethouder Dokter zeggen dat we mochten aanschuiven en dat niet deden. Dat noem ik met vuur spelen. Nee, wij mochten onder uw voorwaarden aanschuiven. En toen zei u nee. De urgentie van het algemeen belang voor Ridderkerk hoor ik te weinig bij het college. U gaf aan, de heer Meij duidde daar met name op, dat de uitgestoken hand ontbrak. U moet laten zien dat u niet meer in die termen denkt maar dat ook de oppositie serieus genomen wordt. Ook de
40 partijen Leefbaar Ridderkerk en SGP niet. Zelfs als we het over paardenpoep en distels hebben, is dat volledig dichtgetimmerd. Dat geeft weinig ruimte voor initiatieven van de andere fracties in deze raad. Dus ik wil graag in tweede termijn van het college horen dat u de urgentie van het algemeen belang waar we samen voor staan, ziet. En dat u openstaat voor alle opties en bereid bent aan het vertrouwen ook buiten de coalitie te werken, want daar heeft het de
45 afgelopen anderhalf jaar aan ontbroken. Voorzitter, hier wil ik het bij houden.

De voorzitter: Met excuses aan de heer Van der Spoel, is nu het woord aan mevrouw Van Nes.
50

Mevrouw Van Nes: Ik heb behoefte om iets uit te leggen. Tijdens de fractievergadering van 1 oktober werden wij geconfronteerd met een spanningsveld. Nadat wij in de afgelopen periode meenden het belang van onze kiezers te volgen, en soms kritisch waren ten opzichte van collegevoorstellen, werd die vrijheid steeds
55 meer ingeperkt. Inmiddels hadden we besloten om eind oktober een vergadering te houden om orde op zaken te stellen en te kijken hoe we verder zouden gaan. Groot was dan ook de

5 verbazing van ons bij het begin van de vergadering van 1 oktober, dat ons een brief werd overhandigd die was ondertekend door zes leden van de fractie. Die brief was opgesteld in het bijzijn van drie wethouders, waarvan wethouder Dokter zijn verantwoording nam als partijvoorzitter. Hierin werd gesteld dat samenwerking niet langer mogelijk was en dat wij onze activiteiten in een ander verband moesten voortzetten. De duale instelling van onze groep werd niet langer geaccepteerd.

10 Ik heb de indruk dat dit op een aantal vragen een antwoord geeft. Verder wil ik proberen vragen te beantwoorden die gesteld zijn.
De heer Meij begint over zaken die in een krantenartikel van Leefbaar Ridderkerk staan. Daar zijn wij niet verantwoordelijk voor. Daar wil ik niet op ingaan.
15 Het verhaal van de heer Los ...

De heer Meij: Ik heb een concrete vraag gesteld. Vindt u, net als de heer Los, dat Nieuw Reijerwaard als bedrijventerrein nog teruggedraaid kan worden? Of ziet u het als een voldongen feit en accepteert u dat, hoe triest ook? Werkt u mee? Dat vind ik een cruciale vraag waar u nu gewoon antwoord op moet geven.
20

Mevrouw Van Nes: Daar wilde ik juist aan beginnen. Het verhaal van de heer Los is als volgt. Op de maandagavond, toen wij uit de partij zijn gezet, zijn we bij elkaar gaan zitten. Dat was voor mevrouw Mans de druppel die de emmer deed overlopen. Gezien haar gezondheid heeft zij laten weten dat ze het zo niet langer aankon. Toen gingen we kijken wie de eerstvolgende op de lijst was. Zaken gaan snel. Toen bleek dat de heer Los de eerste kandidaat voor opvolging was. Daaruit volgt het een en ander en zo valt de puzzel die als een vooropgezet complot opduikt. Daar zit geen waarheid in. De heer Neuschwander heeft ...
25

De heer Meij bij interruptie: Mevrouw Van Nes, u legt uit hoe het gegaan is. Maar terug naar mijn concrete vraag. Ik vraag dat aan u als voorzitter van de groep Koppes. We kennen het standpunt van de heer Los namelijk dat Nieuw Reijerwaard geen fait accompli is en dat hij dat terugdraait als straks de meerderheid voor de plannen van de heer Los stemt. Mijn vraag aan u is of u het daarmee eens bent. Denkt u ook dat het teruggedraaid had kunnen of kan worden of zegt u dat er zoveel besluiten zijn dat dat niet meer kan? Dat is een belangrijke vraag, niet aan de heer Los, maar aan u.
30
35

Mevrouw Van Nes: Als ik van u de gelegenheid krijg om mijn verhaal af te maken, kan ik u vertellen dat ik ervan overtuigd ben dat Nieuw Reijerwaard ontwikkeld zou moeten worden zoals het nu voorstaat. Dat houdt wel in dat wij het heel kritisch volgen. We gaan niet ontwikkelen ten koste van alles. Daarin herken ik punten waar mevrouw Ripmeester mee komt, over de zorg van de raad neerleggen in de gemeenschappelijke regeling. Ik zit in de gemeenschappelijke regeling omdat ik betrokken ben bij de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard. Ik wil kritisch aan de zijlijn staan en de belangen van burgers, maar zeker ook van de raad, meenemen om te kijken of dat in te passen valt in de gemeenschappelijke regeling.
40
45

De heer Van der Spoel bij interruptie: Om aan te haken bij de brief aan de provincie: wordt die door uzelf onderschreven? Op uw site: www.faasvanrietschoten.nl hebben we begrepen, staat een brief aan de provincie waar wij niet eens een kopie van hebben gehad, waar uw naam niet onder staat.
50
Als dat het geval is bent u toch ook in de veronderstelling dat u Nieuw Reijerwaard tegen kunt houden?

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Mijn vraag was dezelfde. Op de site staat de brief ondertekend door drie fractiegenoten. Op de website van de provincie circuleert een brief bij de ingekomen stukken, ondertekend door vier ondertekenaars. Daarover graag duidelijkheid.
55

5 Daarover ontstaat een standpunt dat volgens mij spanning geeft dat het aan de ene kant kan worden tegengehouden, maar anderzijds zit u in de gemeenschappelijke regeling om het plan te helpen uitvoeren.

10 **Mevrouw Van Nes:** Ik zit bewust in de gemeenschappelijke regeling om te kijken wat ik kan sturen in de uitvoering van Nieuw Reijerwaard als bedrijventerrein. De brief aan de provincie. Dat is in eerste instantie een fout geweest in de administratie. Dingen gaan snel in een emotie. Ik heb kennis van de brief en ik weet dat hij verzonden is. Ik heb de brief niet willen ondertekenen. Op de website van Faas van Rietschoten kunt u zien dat hij is voorzien van drie handtekeningen. Geen vier. Dat is bewust.
15 Ik weet niet of er nog meer vragen zijn.

De voorzitter: Ja, ja er komen er nog meer. Ik zie veel vingers. De eerste is van de heer Van der Spoel. Gaat uw gang.

20 **De heer Van der Spoel:** Dan kom ik bij een vraag die ik in eerste termijn ook al heb gesteld. Dus er komt weer een afsplitsing van de afsplitsing? Heb ik dat goed begrepen?

Mevrouw Ripmeester: Dat is natuurlijk een administratieve fout, maar hij staat wel op de lijst van ingekomen stukken bij de provincie ter bespreking in de commissie. Ik vind uw opmerking over een administratieve fout, een aparte.
25

De heer Meij: Voor ons is belangrijk dat mevrouw Van Nes in de raad zegt dat het bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard in ontwikkeling is en dat zij dat niet meer tegenhoudt. Ik constateer tegelijkertijd dat dit afwijkt van dat wat de heer Los zegt. Ik ga ervan uit dat zij dit standpunt ook buiten de raad en met name in Rijsoord uitdraagt. En dat dit iets anders is dan dat wat de heer Los vindt.
30

Mevrouw Van Nes: Wij hebben ons standpunt daarin of ik heb mijn standpunt daarin. De heer Los heeft zijn standpunt. Wat de toekomst zal brengen, zien we dan wel. Ik kan daar nu niet over oordelen. Dat zou u aan de heer Los moeten vragen. U legt die vraag bij mij, maar dat is niet ...
35

De heer Japenga bij interruptie: Mag ik dan vragen of de vraag aan de provincie wordt herroepen? Teruggetrokken? Hoe noemt u het?
40

Mevrouw Van Nes: Op de brief aan de provincie is een correctie toegepast. Die brief is verzonden. U vraagt waarom die brief niet aan alle raadsleden is verzonden. Ik heb niet de indruk dat alle partijen die brieven naar hun collega's in de provincie sturen, een afschrift aan alle raadsleden sturen. Daarom is dat niet gebeurd.
45

De heer Van der Spoel: Volgens mij hebt u hem niet naar uw collega's in de provincie gestuurd maar naar het officiële orgaan: de provincie. Dan kan ik melden dat de oppositie ooit was vergeten om een afschrift aan u te sturen en toen hebt u de tent afgebroken omdat dat niet was gebeurd. Dus als u zulke dingen doet, zou het van respect getuigen jegens de raad als u een afschrift aan ons zou doen toekomen.
50

Mevrouw Van Nes: Dat zal ik meenemen en als u het op prijs stelt, zal ik hem alsnog doorsturen. Ik moet verder even zoeken naar de andere vragen. Misschien kan iemand mij helpen?
55

Mevrouw Ripmeester: Mevrouw Van Nes sprak over steun aan het coalitieakkoord behalve

5 op details. Uit de pers komen grote dossiers naar voren waar u afstand van neemt. Er is gevraagd van welke details u afstand neemt. Als dat niet zijn de Metropoolregio, Deltapoort, Waalbos, van welke details neemt u dan afstand?

10 **Mevrouw Fräser:** Wij hebben gevraagd of u vertrouwen in het college hebt.

Mevrouw Van Nes: Vertrouwen in het college hebben wij nog. Dat is 1. De dossiers die u aanhaalt, hebt u uit de krant. Dat zijn niet onze dossiers. Ik weet niet waar u het Waalbos vandaan haalt. Dat zijn zaken die in het artikel van de heer Neuschwander stonden voor zover ik dat weet en daar wil ik niet op reageren.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Kunt u dan wellicht een tip van de sluier oplichten over welke details u het dan niet eens bent met het coalitieakkoord?

20 **Mevrouw Van Nes:** Dat is natuurlijk een hele lastige vraag. Wij hebben dezelfde basis als Leefbaar Ridderkerk en in het verleden is daar niet veel van afgeweken. Zo zal het ook blijven. In de begrotingsraad zal een en ander duidelijk worden. Verder kan ik hier geen onderwerpen noemen waar we het wel en niet mee eens zijn.

25 **De heer Meij:** Even terug naar de laatste raadsvergadering waarin u driemaal heeft meegestemd met de oppositie. Als dat ad-hocbeleid is ...

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik hoor toch een soort gedoogverklaring, maar dan zou het voor de raad plezierig zijn op welke punten gedoogd wordt. Over uw uitspraak van vertrouwen in het college: u zegt dat u 'nog' vertrouwen heeft. Kunt u dat nader duiden? Dat is wat mistig.

30 **Mevrouw Fräser:** Bovendien ook hoe de coalitiepartijen tegen deze liefdesverklaring aan kijken.

35 **De voorzitter:** Dat vraagt u niet aan mevrouw Van Nes. Het is wel de termijn van mevrouw Van Nes. Dus dat wordt ingewikkeld. Misschien komt u nog aan bod. Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes: Vertrouwen in het college is misschien het verhaal waarmee ik net begon. We wachten de verkenner af.

40 **De voorzitter:** De heer Van der Spoel.

45 **De heer Van der Spoel:** Het vertrouwen is er dus nog wel. Misschien na de verkenner niet meer, constateer ik dan maar. Maar nog even concreet: op welke punten gedoogt u? Dat moet klip en klaar zijn. U weet toch waarvoor u staat? Bij Nieuw Reijerwaard is het duidelijk. U staat daar als fractie verschillend in. U staat daar anders in dan alle andere fractieleden, maar weest u duidelijk naar de raad. Wij hebben gezegd in het belang van Ridderkerk te willen weten waar we bestuurlijk staan.

50 **Mevrouw Fräser:** Ik ben ook benieuwd hoe de groep Koppes ertegenaan kijkt. Zij spreken hier uit dat ze gedogen en volop vertrouwen hebben in het college. Als door de coalitiepartijen wordt voorgesteld om een verkenner in te stellen, getuigt dat toch niet van een basis voor samenwerking?

55 **Mevrouw Van Nes:** Ik denk dat dat de basis voor de samenwerking alleen maar versterkt. Het verzoek om een verkenner komt van meerdere partijen. Daarom kunnen wij daar best mee

5 instemmen.

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, volgens mij komt het verzoek om een verkenner van Leefbaar Ridderkerk en de SGP. Volgens mij is er niet voldoende vertrouwen in de groep Koppes als gedoogconstructie.

10

De voorzitter: Dat vraagt u aan mevrouw Van Nes?

Mevrouw Ripmeester: Het is een constatering.

15 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, dat laatste van mevrouw Ripmeester begrijp ik niet. Dat verband kan ik niet leggen. Kunt u dat toelichten?

20 **Mevrouw Ripmeester:** Ja hoor, mijnheer Neuschwander. Wanneer u voldoende zou vertrouwen op de steun van de groep Koppes, had u geen verkenner nodig. Dan had u in vertrouwen door kunnen gaan. Dienstbaar in vertrouwen. Maar u stelt voor om een verkenner te zoeken.

25 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, dat is nu net waar het om draait. We zijn hier om 20.00 uur vanavond begonnen met allemaal hetzelfde uitgangspunt. Ik ben begonnen te zeggen dat we allemaal over onze eigen schaduw heen moeten stappen. Ik heb niet gekeken naar de groep Koppes: u weet hoe gevoelig dat ligt en wat er is voorgevallen. Die mensen zitten daar en wij zitten hier. Dat doen we niet, mevrouw Fräser, omdat er een liefdesverklaring is. Dat doen we omdat we een probleem hebben.
30 Wij zoeken een verkenner om alle belangen – ook die van de groep Koppes en uw belangen – in kaart te brengen. Wij vragen u of u over uw eigen schaduw heen wilt stappen. Gaat u mee met die verkenner die ook uw belangen in kaart brengt? Als dat zo moeilijk is, moet u niet de bal bij de groep Koppes neerleggen, maar bij uzelf.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Nou ja, de heer Neuschwander zegt het goed: hij heeft een probleem. Dat is waar. Hij zoekt een oplossing en dat is wat hij nu doet via een verkenner. U hebt geen meerderheid meer. U hebt wel degelijk een probleem. Ridderkerk heeft ook een politiek probleem.

40 **De heer Smit:** Voorzitter, ik zit mijn termijn af te wachten, maar als ik dit zo hoor... We hadden het net over toonhoogte, daar kom ik zo nog op terug. Maar het gemak waarmee ik mevrouw Ripmeester hoor spreken over de problemen van anderen, dan vraag ik mij daarbij af of mijn geachte collega raadslid Ripmeester zelf ook een klein beetje het probleem ervaart waarmee we nu te kampen hebben. Is zij enigszins bereid een minimale bijdrage te leveren aan de oplossing van dat probleem? Daar bespeur ik vanavond helaas niet zo gek veel van, moet ik
45 zeggen. Mijn termijn komt nog, maar deze opmerking moest ik echt even kwijt. Dank u wel.

50 **De voorzitter:** Ik zag de hand van mevrouw Ripmeester als eerste omhooggaan. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dit was een te verwachten reactie. Ik heb daarvoor al uitgesproken, al tweemaal zelfs in mijn eerste termijn, dat alle partijen hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Maar ik heb ook aangegeven dat het probleem niet veroorzaakt is door de PvdA in dit geval. Maar dit is wel een probleem dat ons allemaal aangaat. Het is niet voor niets dat vijf
55 partijen dit debat hebben aangevraagd voor de bestuurlijke kwaliteit van Ridderkerk. Dat is juist omdat hier acht fracties zitten die er met elkaar uit moeten komen. Dus, mijnheer Smit, ik

5 vind het een beetje rare tegenwerking, maar dat had u ook kunnen verwachten.

De heer Japenga: Voorzitter, zo kunnen we nog wel even doorgaan met welles en nietes. Ik maak wel bezwaar dat ons voortdurend in de schoenen wordt geschoven dat wij niet over onze schaduw heen willen stappen en niet bereid zouden zijn om over oplossingen mee te denken. Dat is gewoon niet het geval. Dus: houd de hand in eigen boezem. Laten we het daarover hebben. Ik mis dat bij Leefbaar Ridderkerk en SGP en bij het college.

Mevrouw Fräser: D66/GroenLinks heeft zich nog niet uitgesproken over de verkenner. Daarvoor is het van belang te weten waar de groep Koppes staat. De groep Koppes geeft nu aan het coalitieakkoord te omarmen en ondersteunen en als basis te nemen. De wethouder gaf aan dat wat hem betreft het zo is dat het coalitieakkoord verder uitgewerkt moet worden. Dan weten we toch waar we staan? Dat moesten we toch weten voordat we instemmen met een verkenner of iets dergelijks? Daar gaat het om en daar willen wij duidelijkheid over.

De heer Smit: Voorzitter, richting de heer Japenga. Volgens mij heeft hij mijn hele eerste bijdrage niet gehoord. Het gaat me iets te ver om die te gaan herhalen. Ik heb nadrukkelijk een aantal vragen gesteld en gezegd dat ieder voor zich, met insluiting ook van onszelf, die vragen als een spiegel voor ons als raad zou moeten houden. Volgens mij is dat iets anders dan met de vinger naar anderen te wijzen. Er wijst ook een aantal vingers naar jezelf en dat heb ik in mijn eerste bijdrage benadrukt. En daar zal ik in mijn tweede termijn, als die ooit nog komt, op terugkomen.

De voorzitter: Hij komt ooit, dat beloof ik u. De heer Meij.

De heer Meij: Ik snap het punt van de heer Smit en ook van de heer Neuschwander over de toonhoogte. Het is belangrijk om eerst vast te stellen wat er precies aan de hand is. Het gaat over de groep Koppes: waar staat die nu? Als het antwoord niet in een keer komt, ga je wat in toonhoogte omhoog om dat duidelijk te krijgen. Als we straks over de verkenner praten, is het belangrijk om te weten hoe het standpunt is. Het gaat om helderheid te krijgen. Niet om de boel stuk te laten lopen, absoluut niet. Het CDA is bereid om over de eigen schaduw heen te stappen.

De heer Japenga: Ik wil dit zo nog wel even teruggeven aan de heer Smit. We zijn vanavond bijeen om het erover te hebben hoe het nu is gekomen en hoe we het gaan oplossen. Maar ook over hoe het nu is gekomen. Nu kunt u wel algemeenheden oplepelen over elkaar spiegels voorhouden, maar ik was nu juist heel benieuwd wat uw rol in het geheel was geweest en hoe u de situatie had kunnen bijsturen en waar u de situatie in positieve zin had kunnen bijstellen. Daar krijg ik geen antwoord op.

Mevrouw Van Nes: Ik wil reageren op de heer Meij. Wij hebben niet om de scheiding gevraagd. Wij hebben tot het laatste moment geprobeerd om met Leefbaar Ridderkerk tot een oplossing te komen. Misschien geeft dat voor de heer Meij aan waar wij als groep Koppes staan.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Voorzitter, als ik de agenda goed lees, gaat het over de gevolgen voor de bestuurbaarheid van de gemeente. Daar zou het over moeten gaan. Op zich worden er aardige analyses gegeven over een aantal jaren terug. Maar ik denk niet dat dit ons veel verder brengt over de toekomst. Dus op zichzelf kan ik me dat voorstellen, dat je

5 terugblijkt. Maar zoals ik in eerste termijn heb opgemerkt, vind ik dat het niet aangaat om je te mengen in interne partijkwesties van anderen. Dat hebben we in het verleden niet gedaan en dat ga ik vanavond ook niet doen. Ik mis een beetje het vooruitblikken.

10 **De voorzitter:** Ik wil terug naar mevrouw Van Nes. Ik denk dat iedereen de kans heeft gehad om dit te interpreteren. Ik kijk voor de zekerheid nog even rond. Het is de termijn van mevrouw Van Nes.

15 **Mevrouw Van Nes:** Dank u. Ik wil wel een einde aan mijn termijn breien. Ik wilde nog even zeggen dat wij zeker geen one-issuepartij zijn. Ik denk dat we ook in het verleden binnen Leefbaar Ridderkerk bewezen hebben ons met tal van onderwerpen intensief bezig te hebben gehouden. Wij voelen ons zeer zeker verantwoordelijk voor alle kiezers, zeker de mensen die op ons hebben gestemd. Dit was mijn termijn.

20 **De voorzitter:** De heer Neuschwander, Leefbaar Ridderkerk.

25 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ik ben mijn eerste termijn begonnen om de duidelijkheid waar de heer Japenga om vraagt te geven. Ik heb geprobeerd aan te geven waar nu net de knelpunten zaten, waarom de breuk is ontstaan. Dat heb ik met een reden gedaan. Om u aan te geven waar wij op dit moment staan als Leefbaar Ridderkerk en waar de groep Koppes staat. Dat zal een van de belangrijke punten zijn. Ik heb precies aangegeven bij welke punten het uiteindelijk fout ging. En als u dan terecht aanmerkt dat dat niet alleen Nieuw Reijerwaard was maar ook de Metropoolregio, dan is dat nu net de strijd die wij intern gevoerd hebben. Dat is het moeilijke in het verhaal. Ik heb geprobeerd u duidelijk te maken, ook in eerste termijn, dat de problemen zaten in de uitleg en benadering van Nieuw Reijerwaard. Ik ben daarbij eigenlijk uitgegaan van de situatie die in januari 2011 is ontstaan. Daarop zullen we ook in de toekomst moeten doorborduren. Dan is het belangrijk dat iedereen daar duidelijkheid over verschaft. Dat zijn juist zaken die de verkennen aan het licht zal moeten brengen. Precies aangegeven waar de punten zitten waarop verschillen ontstaan. Ik hoor naast mij spreken over een
35 liefdesverklaring. Ik kan u zeggen, mevrouw Fräser: alles wat tussen juni en heden is gebeurd, gaat ver boven een liefdesverklaring uit. Dat is iets wat je niet graag nadoet. Het is voor beide partijen niet goed. Je moet je storten op zaken die ertoe doen en tegelijkertijd moet je weten wat je aan elkaar hebt.

40 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Ik was nog even bij de verkennen van de heer Neuschwander. Hij zei "om te zien waar de verschillen zitten". Volgens mij gaat het er juist om om de samenbindende elementen te vinden. Dan wil ik u nog een keer vragen of alle uitkomsten daarin denkbaar zijn. Volgens mij is uw college en uw coalitiegenoot niet duidelijk over wat de uitkomst zou moeten zijn.

45 **De heer Japenga:** Stapelend heb ik nog een paar vragen. Ik hoor dat u met zijn viere uit de fractie bent gezet. Dat is ook de reden dat u kennelijk onvoldoende vertrouwen hebt en dat u daarom zegt dat u een verkennen wilt om na te gaan hoe wij in de komende maanden naar de verkiezingen zaken kunnen doen met alle partijen hier aan tafel. En hoe we dat het meest efficiënt en zakelijk kunnen doen. Ik denk dat dat mede de reden is om de verkennen in te schakelen.

50 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, ik probeer de vragen van de heer Van der Spoel en de heer Japenga in een keer te beantwoorden.
55 De heer Japenga heeft het bij het rechte eind als hij zegt dat er een discussie is ontstaan binnen Leefbaar Ridderkerk die hoofdzakelijk ging om zaken die te maken hadden met Nieuw

5 Reijerwaard. Dat was niet onduidelijk, want de personen die het betreft, waren daar uitermate
duidelijk over. Op een gegeven moment ontstond een situatie waarbij de problemen groot
werden. U kunt zeggen dat wij de groep eruit gezet hebben. Maar enerzijds wordt de spanning
opgevoerd, waarin duidelijk statements worden gegeven over de richtlijnen en de koers, en
10 anderzijds hebben we te maken met de andere fractieleden die er anders in zitten. Op een
gegeven moment ontstaat er een spanningsveld. Wie stuurt wie weg? Op een gegeven
moment hebben we moeten vaststellen dat er geen sprake meer was van consensus. Je kunt
van mening verschillen, maar als dat zo diepgaand is, moet je uit elkaar gaan. Dat is gebeurd.
Als u mij nu vraagt hoe ik tegen de gedoogsteun aankijk, vind ik dat beladen. De strijd is nog
15 maar net gestreden. We zijn niet voor niets uit elkaar gegaan. Er ligt een discussie aan ten
grondslag. Ik ga niet uitspreken dat er sprake is van een gedoogconstructie. Ik ben heel blij
met de woorden van mevrouw Van Nes over de steun aan de coalitie.
Wij hebben aangegeven dat een verkenner moet kijken welke richting we op moeten gaan.
Alle eindjes zijn nog open, mijnheer Van der Spoel. Uw wensen en blik en zicht daarop worden
meegenomen.
20 De verkenner moet een onafhankelijk persoon zijn om de verschilpunten duidelijk te maken.

De voorzitter: De heer Smit. Ik had het u beloofd. Het woord is aan u.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag nog terugkeren naar het onderwerp
25 toonhoogte. Dat trof mij, toen de heer Meij daarover sprak. Hij zei daar gevoelig voor te zijn. Ik
kan me dat voorstellen. De toonhoogte: ik vind dat we dat onszelf als raad moeten
aanrekenen. Ook deze avond.

Ik heb in eerste termijn aangegeven dat we onszelf als raad een spiegel moeten voorhouden.
30 Elk voor zich. Dat meen ik oprecht.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, de toonhoogte. U legt de bal in algemene
zin iedere keer terug bij de raad en bij anderen. Ik hoop toch dat ook de SGP voelt dat er bij
hen een extra zware verantwoordelijkheid ligt om een oplossing voor deze crisis te bieden. Ik
35 vind dat u de bal wat gemakkelijk teruglegt bij de raad. U hebt een zwaardere
verantwoordelijkheid dan de rest van de raad.

De heer Smit: Voorzitter, daar kom ik nog bij. Waar ik net was, was bij de toonhoogte. Ik vind
40 dat we ons als raad bewust moeten zijn dat aan elke medaille twee kanten zitten. Als we
spreken over de vraag of de raad voldoende is betrokken bij, is de tegenhanger daarvan de
vraag of de raad zich voldoende erbij heeft laten betrekken. Wilde de raad zich erbij laten
betrekken?

Als het gaat over communicatie, kun je precies hetzelfde zeggen. De een wil communiceren
maar wil de ander wel ontvangen? Als de ander wil ontvangen en je zit met iemand die niet wil
45 zenden, heb je ook een probleem. Dus wat mij betreft zijn alle aspecten die aan de orde zijn
geweest niet zo zwart-wit als ze zijn gesteld.

Natuurlijk kan dat politiek handig en aardig zijn om dit uit te vergroten. Maar juist in deze
situatie, waarin we het over verantwoordelijkheid van de raad hebben en om uit deze situatie
te komen, moet dat gezegd worden en moeten we er ook aandacht voor hebben.
50

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, ik kom even terug op de toonhoogte. Als u
zegt dat dat politiek handig kan zijn, stoort mij dat enorm. Politiek handig, daar gaat het hier
niet om. Het algemeen belang van Ridderkerk is aan de orde. Daar moeten we met volle kracht
aan werken. U moet woorden als politiek handig niet gebruiken. Dat legt een lading op de
55 oppositie. Die woorden moet u niet gebruiken.

5 **De heer Smit:** Voorzitter, waar het om gaat – dat staat op de agenda – is dat we vandaag zouden kijken hoe het met de bestuurlijke zaken zoals vanavond aan de orde verdergaat. De heer Van der Spoel mag mij euvel duiden dat ik daar politiek belang bij genoemd heb. Maar dat neemt niet weg dat we hier in een politieke concentratie zitten. Daarom heb ik in eerste termijn gezegd dat daar niets mis mee is, want we zijn een politiek orgaan. Vanuit die
10 verschillende politieke opvattingen zullen we allemaal een andere opvatting hebben over wat politiek belang is.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, dat de heer Smit aangeeft dat we in de politieke constellatie zitten, is duidelijk. Maar ik zou nadrukkelijk willen dat hij het woord politiek handig van tafel zou willen nemen. Dat geeft een lading die niet gepast is.
15

De heer Smit: Voorzitter, dat neem ik niet van tafel omdat ik het als zodanig vanavond wel zo heb ervaren. Die ervaring kan niemand bij mij wegnemen tot nu toe.

20 **De heer Van der Spoel:** Misschien kunt u dan in diezelfde spiegel kijken en dan ook zelf aandacht besteden aan het zenden en ontvangen.

De heer Smit: Dat zal ik zeker doen. Dat hoort bij het zelfreinigende vermogen in een gezonde democratie. Daar maak ik deel van uit, voorzitter. Dus dat goede advies is niet aan
25 dovemansoren gericht.

Voorzitter, dan de vraag die gesteld is over het gedogen van de groep Koppes. Volgens mij hebben wij dat voldoende beantwoord. Als wij nadrukkelijk gesteld hebben dat de huidige coalitie steunt op zes plus vijf zetels, dat is SGP en Leefbaar Ridderkerk bij elkaar opgeteld, niet op voorhand en zeker niet op basis van krantenberichten gesteld mag worden dat er ook
30 gedoogsteun is van de groep Koppes. Voor mij mag iedereen publiekelijk dit college gedoogsteun toezeggen. Daar nemen we allemaal kennis van. Ik denk niet dat op voorhand daarvan uitgegaan mag worden. Ik denk niet dat, gelet op de rekensom die we zojuist hebben gemaakt, het van gezond verstand getuigt om te zeggen dat wij ons moeten vergewissen hoe het college, een college, op een gezonde meerderheid van de raad rekenen, want we hebben
35 een taak te verrichten die duurt tot in 2014. In dat verband zou het goed zijn wanneer iemand van buiten de raad, onafhankelijk, eens met iedereen een gesprek voert en dan de mogelijkheden simpelweg in kaart gaat brengen. Volgens mij is het niet moeilijker dan dit.
40

De heer Van der Spoel: Juist over de duidelijkheid van wat de uitkomst van de verkenning zou moeten zijn: u spreekt over 'het of een college'. Ik zou graag willen dat u spreekt over 'een college', want dan laat u alle mogelijkheden open. Dan kan ik mij voorstellen wat de verkenner gaat doen.
45

De heer Smit: Voorzitter, het sluit elkaar niet uit. Het of een laat evengoed alles open. Waar het mij om gaat is dat er een college komt, het of een college, waarbij allerlei varianten denkbaar zijn. Juist die varianten zou een verkenner moeten onderzoeken. Daarvoor moet een ronde gemaakt worden. Ik ga niet op voorhand het rapport van de verkenner voordragen.
50 Dat kan niemand van mij verwachten. Juist dan zou u mij terecht kwalijk kunnen nemen omdat er dan rare dingen worden gedaan die we niet zouden moeten doen. Nee, het is gewoon een open opdracht voor de verkenningsronde.

Tot slot...

55 **Mevrouw Fräser bij interruptie:** Een verduidelijkingsvraag aan de SGP. Met het

5 coalitieakkoord als basis?

De heer Smit: Voorzitter, het lijkt mij niet vreemd om uit te gaan van het uitgangspunt dat er nu is. Wij weten wat we nu hebben.. We hebben een coalitie van Leefbaar Ridderkerk met SGP. We hebben een coalitieprogramma en we weten vanavond dat dat programma en die coalitie steunt op elf zetels. Dat is te weinig. En een verkenner zal moeten kijken hoe we naar een zo breed mogelijke coalitie kunnen komen die op stabiele steun in de raad kan rekenen. Daar zijn verschillende varianten voor. Het is aan de verkenner dat te onderzoeken. Ik ga er niet op vooruitlopen waar het inhoudelijk op gaat uitkomen. Ik ga niet op voorhand zeggen om welke routes dat zou moeten gaan. Dus noch qua proces, noch qua inhoud wil ik vooruitlopen op wat de verkenner moet gaan doen. Daarvoor wordt die nu aangesteld.

De heer Van der Spoel: Voor de duidelijkheid: het kabinet kan rekenen op een vruchtbare samenwerking met de Staten Generaal, zou het in landelijke termen heten. Maar dan op gemeentelijk niveau.

De heer Smit: Ik wilde net zeggen dat dat een iets te hoge toon is, Staten Generaal.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik wilde ook duidelijkheid hebben of de heer Smit dan afstand doet van de uitspraken van wethouder Dokter dat gezocht wordt naar een manier om het coalitieakkoord verder uit te voeren. Als dat de duidelijkheid is die net is gegeven, kunnen we wellicht verder denken.

De heer Smit: Voorzitter, ik denk dat het allemaal verschillende aspecten zijn, verschillende kleuren van hetzelfde pallet. Niet anders dan dat. De een belicht dit en de ander belicht dat. Maar de simpele werkelijkheid waarmee we te maken hebben, is een coalitie die niet op voorhand verzekerd is van voldoende steun van de raad. En dan is de vraag hoe we van deze situatie naar een situatie waarin wel voldoende steun dan wel stabiliteit is om de gemeente verder vruchtbaar te kunnen besturen gaan. Die taak moet de verkenner op zich nemen.

Ik denk dat we aan het einde van deze extra raadsvergadering komen. De tweede die we ooit ...

De voorzitter: Nee, rustig aan, rustig aan.

40 *[hilariteit]*

De heer Smit: Ik wilde juist gaan vertellen dat dit de tweede extra raadsvergadering is, althans, die ik heb meegemaakt in mijn carrière. De eerste ging niet door. Deze wel.

De voorzitter: Wij hebben afgesproken dat we de tweede termijn afmaken en dan even schorsen.

De heer Japenga: Deze vergadering is wel uitgeschreven met enige tijd ertussen.

De voorzitter: Oh, oh, oh gelukkig heeft zich dat allemaal voor mijn tijd afgespeeld. Wethouder Dokter.

Wethouder Dokter: Voorzitter, ik moet uitkijken op welke toonhoogte ik iets ga zeggen. Ik begrijp dat enige deemoedigheid het college zou sieren. Ik heb dat getracht. Wat ik duidelijk heb willen aangeven, is dat dit college graag samen met deze raad verder wil. Ik heb bedoeld te zeggen dat wij met het collegeprogramma samen als coalitie zijn

5 opgetrokken. Dat er geen meerderheid meer is om het collegeprogramma zo uit te voeren, is
zo. Als een verkenners zou moeten gaan werken, zou je kunnen bepalen waar het college
momenteel staat en of het college verder moet gaan of dat er andere signalen komen. Moet er
een koerswijziging komen? Dan moet met het college gesproken worden hoe je daar samen
10 kunt komen. Het is niet zo dat het collegeprogramma heilig is. Nee, we moeten kijken waar we
op dit moment staan. We moeten kijken wat er in de wereld is veranderd. We moeten kijken
wat er op ons afkomt. Dat moeten we met elkaar gaan bespreken, hoe we daarin staan.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, ik probeer dingen duidelijk te krijgen: alles
waar de verkenners mee gaat komen, staat open, inclusief de positie van leden van het college
15 die daar nu deel van uitmaken? Is dat duidelijk?

Wethouder Dokter: Het zal duidelijk zijn dat er wat in Ridderkerk moet gebeuren. Er komt wat
op ons af. Je zult met elkaar moeten zeggen dat de verkenners kijkt of er een belangrijke
meerderheid is om de dossiers uit te voeren. Bijvoorbeeld de BAR-samenwerking: kan niet
20 stoppen omdat er een nieuw college komt. Met elkaar gaan we kijken naar de belangrijke
dossiers. We hebben voor heel veel stukken in de afgelopen anderhalf jaar een meerderheid
gekregen. We kijken in de toekomst wat ons te wachten staat en hoe we erin staan. Met welke
mensen we dat bemensen en hoe we het gezamenlijk kunnen doen zal bekeken moeten
worden. We kijken of er brede steun voor de grote dossiers is. We moeten allemaal voor de
25 procedure openstaan.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik ben heel blij dat wethouder Dokter de continuïteit
van het bestuur hoog in het vaandel heeft.
Daarom zou ik graag de vraag van de heer Van der Spoel willen herhalen. Staan in uw optiek
30 ook alle mogelijkheden open of blijft u vasthouden aan het coalitieakkoord en de posities?

Wethouder Dokter: Ridderkerk moet bestuurbaar blijven. Ridderkerk heeft grote, zware
dossiers liggen. Dat zullen we met elkaar moeten doen. Of u een nieuw of ander
coalitieakkoord wilt maken. Er is een nieuwe situatie. Op het huidige coalitieakkoord is geen
35 meerderheid meer. Ridderkerk zal bestuurd moeten worden. Zware dossiers kun je niet
uitvoeren met mogelijke steun. Die dossiers moeten we met elkaar bespreken, bepalen hoe
we erin staan, in de BAR-samenwerking en zo voort. We kunnen die niet boven de markt laten
hangen door te zeggen: misschien is er bij de besluitvorming een meerderheid voor. Je zult
een meerderheid moeten hebben. De afspraken kunnen we nu niet meer met elf zetels maken.
40 Hoe het zover is gekomen, is al vaak aan de orde gekomen. We moeten nu verstandig
reageren en bepalen hoe we er met elkaar uitkomen. We moeten nu verder.
Als we verder willen, moet daar een wil voor zijn. Als die wil er is, komen we eruit.

De heer Van der Spoel: Ik hoop dat u dan ook gaat werken aan vertrouwen en de oppositie
erbij betreft. U mag het er niet op aan laten komen dat die er is. Bent u bereid om aan dat
45 vertrouwen te werken en de hand uit te steken?

Wethouder Dokter: Zeker. Als het getalsmatig is, zullen we dat ook moeten doen. Dus we
moeten er met elkaar uit zien te komen. Daar ligt een belangrijke rol voor de verkenners.
50 Er moet een wil zijn om er met elkaar uit te komen. Bij ons is de wil er om met elkaar daarover
te praten. De vraag is of de wil er bij u ook is.

De heer Japenga: Nog een praktische vraag over de verkenners. Wie is opdrachtgever en wie
formuleert de opdracht?
55

De heer Neuschwander: Ik zie de heer Japenga de vraag aan wethouder Dokter stellen,

5 maar ik denk dat u die aan de raad moet stellen.
Ik denk dat u gelijk hebt. We moeten met de verkenner om tafel en ik wil u de opdracht meegeven hoe u daartegenaan kijkt. Zo zal het gaan. Er moet een tijdslimiet op zitten, want anders gaan we eindeloos oriënterende gesprekken voeren.

10 **Mevrouw Van Nes:** Voorzitter, wij zijn benieuwd wie die rol van verkenner dan moet vervullen en hoe daarin een keuze wordt gemaakt.

De heer Neuschwander: Voorzitter, ik voelde dit moment al een beetje aankomen. Ik kijk naar mevrouw Ripmeester. U hebt om een schorsing gevraagd.

15 Om de vraag van mevrouw Van Nes te beantwoorden: dat zou ik graag met alle fractievoorzitters willen doen. Er zijn wel ontwikkelingen, maar ik doe dat op verzoek achter gesloten deuren.

De voorzitter: Daar waar het over personen gaat, lijkt mij dat volstrekt logisch.

20 Wethouder Dokter bent u klaar met uw termijn?
Wethouder Den Ouden.

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, weliswaar spreekt het college met een mond, maar de heer Japenga heeft een concrete vraag aan mij gesteld die te maken heeft met positie.

25 Kennelijk is er in de afgelopen twee jaar veel vertrouwen geweest. Dat wordt kennelijk afgemeten aan het aantal raadsvoorstellen dat op een meerderheid kon rekenen. Het aantal dat niet op een meerderheid kon rekenen, was ontzettend klein.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voorzitter, ik vind dit een kort-door-de-bochtredenatie om het democratisch proces de meetlat te laten zijn voor het vertrouwen dat in een raad is. Als er een coalitie is, is er bij voorbaat een meerderheid. Dat is geen meetlat voor vertrouwen.

30

De heer Japenga: Voorzitter, ik wilde dezelfde woorden uitspreken maar dan in een andere toonhoogte.

35 *[hilariteit]*

Wethouder Den Ouden: Ik had de concrete vraag of ik geprobeerd heb vanuit mijn positie te voorkomen wat er is gebeurd. Daar gaat iedere wethouder vanuit zijn positie, dienend aan de raad, uiterst terughoudend mee om. Het past niemand om zich te bemoeien met interne partijaangelegenheden. Dat neemt niet weg dat waar het mogelijk is om wie dan ook van informatie te voorzien om tot een verantwoorde keuze te komen die bijdraagt aan het algemeen belang. Daar zit ik voor sinds 15 april 2010, om het algemeen belang van Ridderkerk te dienen en daar passen al mijn activiteiten in.

40
45 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik vroeg mij af of de opmerking van de wethouder over dienend aan de raad ook het duidelijke antwoord is op mijn toezegging.

Wethouder Den Ouden: De heer Japenga vroeg in tweede instantie wat dit betekende voor mijn positie. Wat het voor mijn positie betekent, daar heb ik eigenlijk geen moment aan gedacht. Vanuit mijn positie mag ik hier zitten om het algemeen belang van Ridderkerk te dienen. Ik dien het algemeen belang van Ridderkerk. Daar staat tegenover dat ik vind dat een wethouder het vertrouwen heeft van de raad tot het tegendeel blijkt.

50
55 De vraag van mevrouw Ripmeester of dat een impliciet antwoord is: ik dacht dat ik een expliciet antwoord heb gegeven. Al datgene wat de Ridderkerkse raad aan algemeen bestuursleden meegeeft, zal in het algemeen bestuur bij de besluitvorming een rol spelen.

5

De heer Japenga: Wethouder Den Ouden zegt dat hij zich niet met interne partijaangelegenheden bemoeit. Dat begrijp ik. Maar daar waar het het Ridderkerks belang zo treft, u zag dat aankomen, dan overstijgt dat het belang van een interne aangelegenheid, zou ik zeggen. Dan had u kunnen vragen hoe dat voorkomen had kunnen worden. Ik denk ook na

10

Wethouder Den Ouden: Volgens mij gaf de heer Japenga een statement.

15

Mevrouw Ripmeester: Stapelend op de heer Japenga: ook nu komt er weer geen duidelijk antwoord. Dat is op zijn minst een aandachtspunt voor zowel de fractie van Leefbaar Ridderkerk als SGP als voor de groep Koppes over hoe het college omgaat met raadsstandpunten.

20

De heer Smit: Voorzitter, mevrouw Ripmeester blijft op hetzelfde aambeeld hameren. Dat mag natuurlijk. Maar ik voeg eraan toe dat haar stellingname buitengewoon onkies is. Ik heb daar eerder in de raad een paar woorden aan gewijd. Zij gaat ervan uit dat de leden van het algemeen bestuur of dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling niet meer zijn dan paladijnen van de raad. Dat je daar net zo goed een stemmachine kan neerzetten, voorgeprogrammeerd met dat wat de raad van Ridderkerk vindt. En zo wordt er gestemd. Dat doet volstrekt onrecht aan het feit dat zo'n bestuur een andere opdracht en bevoegdheid heeft en dat moet verdisconteren in de beraadslaging van het bestuur en ook in de besluitvorming van zo'n bestuur. Het tweede punt is dat het natuurlijk nooit zo kan zijn dat vooraf een raad aangeeft dat vanaf nu en voor altijd op een bepaalde manier gehandeld moet worden in zo'n bestuur. Dat betekent dat je op voorhand weigert om je op wat voor manier dan ook door andere partners in dat bestuur – het samenwerkingsverband – te laten beïnvloeden. En dan kan je er net zo goed een stemcomputer neerzetten. Het kan in mijn visie absoluut niet. Daarom vind ik dergelijke opmerkingen – ik heb het lang voor mij gehouden – buitengewoon onkies en wat mij betreft zijn ze staatsrechtelijk onjuist en mag iemand niet gehouden worden of zelfs maar uitgelokt worden om dit soort uitspraken in als-dan-situaties, waarvan we niet eens weten of ze zich ooit zullen voordoen, te gaan doen. Ik vind dit echt buitengewoon verwerpelijk.

25

30

35

Dank u wel.

40

De heer Neuschwander: Ik sluit me daar volledig bij aan. Ik doe nog een laatste poging naar mevrouw Ripmeester. Ik begrijp, mevrouw Ripmeester, waar de schoen wringt. Maar is het geen moment om de hand in eigen boezem te steken en er met elkaar als raad duidelijke afspraken over te maken, nu op dit moment? Wat we niet wisten, weten we nu wel. We zullen nadrukkelijk moeten nadenken over de positie en we moeten nuchter zijn dat de algemeen en dagelijks bestuursleden namens de raad, namens u en mij in de gemeenschappelijke regeling zitten. Misschien moeten we dat als uitgangspunt nemen in plaats van wijzen met de vinger en benadrukken waar het allemaal fout is gegaan.

45

50

Mevrouw Ripmeester: Ik reageer op het wijzen met het vingertje. Ik probeer hier al sinds 4 oktober duidelijkheid te krijgen. Dat kan de heer Smit wel verwerpelijk vinden. Ik vind het niet meer dan normaal dat de raad kan vragen aan de wethouders, die ik niet zie als paladijnen van de gemeenschappelijke regeling maar als onze wethouders die het belang van Ridderkerk inbrengen, hun raadsstandpunt mee te brengen. Ik verwacht dat zij dat uitdragen. Op dat punt verwacht ik duidelijkheid. Ik ben het eens met de heer Neuschwander dat we nu in een situatie zijn gekomen waaruit blijkt dat we die duidelijkheid niet krijgen en daarover afspraken moeten maken hoe we dat wel kunnen krijgen en hoe we daarmee omgaan.

55

5 Ik begrijp de opstelling van de heer Smit ...

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester, ik hoorde duidelijk een punt. De heer Smit.

10 **De heer Smit:** Voorzitter, ik denk dat zojuist een- en andermaal is bevestigd dat degenen die vanuit de raad of het college in het bestuur zitten de standpunten zoals door de raad zijn ingenomen, heel belangrijke gegevens zijn in de beraadslaging van het bestuur. Maar waar ik u op wil wijzen: niet nadrukkelijk, niet het enige. Er komt meer bij kijken dan dat. Dat vraagt om bewegingsruimte om als het nodig is, ook andere afwegingen te kunnen maken. Die nuance wil ik er absoluut in hebben.

15 Dank u wel.

Mevrouw Ripmeester: Dat is waar. Maar bij die afweging die gemaakt wordt, moet de raad betrokken worden. Het kan niet zo zijn dat het schimmig is wat er is gebeurd en gaat gebeuren. Ik vind dat onze vertegenwoordigers daar duidelijkheid over mogen hebben. U kunt zeggen dat dat een herhaling van zetten is. Dat is misschien ook zo. We blijven verschil van mening houden op dat punt. Duidelijkheid is gevraagd en niet ontvangen.

20 **De heer Smit:** Voorzitter, van schimmigheid is absoluut geen sprake. Ik wil me daar verre van houden. De vergaderingen van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling zijn openbaar. Iedereen is welkom. Het is allemaal te volgen via de website. Er is niets geheimzinnigs. Er zijn ook afspraken gemaakt dat in de commissie Samen Wonen met regelmaat verantwoording wordt afgelegd van wat er gebeurt. Het is allemaal openbaar. Achteraf kunnen vertegenwoordigers ter verantwoording worden geroepen. Het woord schimmigheid vind ik een totaal verkeerd gekozen woord.

25 **De heer Neuschwander:** Aansluitend, mijnheer Smit en mevrouw Ripmeester, is het ook nog zo dat de raad de leden van het dagelijks en algemeen bestuur benoemt. Daar bent u zelf bij.

30 **De voorzitter:** En terug kan roepen als de raad het vraagt. Verantwoording afleggen doe je altijd achteraf. Inlichtingen verstrekken kan ook vooraf.

We waren bij wethouder Den Ouden. Was u aan het einde van uw termijn? Wethouder Stout, wilt u nog ingaan?

35 **Wethouder Stout:** Voorzitter, ik wil kort zijn. Er is genoeg gezegd over de rol van de algemeen bestuursleden in de gemeenschappelijke regeling. Er ligt nog wel een concrete vraag. Als de verkenner met de raad tot de conclusie komt dat dit een consequentie heeft voor mijn persoon, zal ik dat aanvaarden. Dat is in het belang van Ridderkerk. Dat gaat mij boven alles. Dat was het, voorzitter.

40 **Wethouder Vroegindeweyj:** Eigenlijk heb ik niet zo veel meer toe te voegen, behalve dat ik misschien mijn toonhoogte moet toelichten zoals die was. Een situatie als deze is voor Ridderkerk vervelend, voor het college en voor de raad. Daar moeten we met elkaar een oplossing voor vinden. Je kunt je afvragen wie daarin de meeste verantwoordelijkheid heeft. Het zittende college. Laat ik voor mezelf spreken. Ik voel die bestuurlijke verantwoordelijkheid erg. Deze avond ging over de bestuurbaarheid van Ridderkerk. Daarbij is belangrijk dat er een begin van onderling vertrouwen is. Wat in eerste termijn toch een beetje (ik heb mijn emoties laten meespelen) als schokkend overkwam, was het gebrek aan vertrouwen van de meerderheid van de raad. Daarom heb ik gereageerd op een toonhoogte die u allemaal als onprettig hebt ervaren. Ik denk dat die ook zo bedoeld was. Nu we het hele verhaal hebben gehad, zitten we nog met hetzelfde probleem. Gelukkig heb ik in tweede termijn genoeg

5 signalen gekregen dat we allemaal vinden dat we er met elkaar uit moeten komen. Daarvoor mogen personen of posities geen beletsel zijn. Ik hoop van harte dat hier binnen afzienbare tijd een college zit waarvan we weten dat het kan rekenen op steun en vertrouwen van de hele raad.

Dank u wel.

10

De voorzitter: Ik schors de vergadering tot 23.00 uur.

[schorsing 22.40 – 23.35 uur]

15 **De voorzitter:** De schorsing is langer uitgevallen dan bedoeld. Dat heb ik af en toe gemeld aan de luisteraars die aan de computer of radio meeluisteren. Ik geef het woord aan de heer Meij.

20 **De heer Meij:** Dank u wel. Ik zal het voorstel voorlezen. De raad besluit unaniem een verkennerscommissie aan te wijzen die met het oog op de bestuurbaarheid van de gemeente:

- onderzoekt welke mogelijkheden er binnen de raad zijn voor een stabiele en zo breed mogelijke steun van het college;
- daartoe in overleg treedt met alle raadsleden en de groep Koppes;
- daarover schriftelijk en openbaar verslag uitbrengt aan de raad, voor 1 december 2012;
- 25 - de persoon te laten aanwijzen door de gezamenlijke fractievoorzitters.

De voorzitter: Dat is een duidelijke verklaring. De verklaring is unaniem. Dat houdt in dat daarover geen stemming meer hoeft te worden gehouden.

Wie wil hierover nog wel het woord voeren? Mevrouw Ripmeester.

30

Mevrouw Ripmeester: Dit was natuurlijk het voorstel van Leefbaar Ridderkerk en SGP. We kunnen instemmen omdat dit op dit moment de enige weg is om eruit te komen. Voor nu zo maximaal mogelijk.

Dank u wel.

35

De heer Japenga: Wij steunen dit voorstel en streven als ChristenUnie een stabiele en werkbare situatie na. We gaan dit proces open in.

Dank u wel.

40 **De voorzitter:** Anderen nog?

Zo komt er een abrupt einde aan deze vergadering. Dank voor de constructieve oplossing die de raad in unanimitéit heeft gevonden.

Ik sluit deze vergadering en wens iedereen wel thuis.

45

3. Sluiting

De vergadering wordt om 23.40 uur gesloten.

50

55

th